

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. október 11. napján tartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és 2017. október 27. napján kihirdette a következő

Í T É L E T E T :

Az adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt az I. r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 7.B.595/2014/131. számú ítéletét I. r. vádlott vonatkozásában annyiban változtatja meg, hogy a vele szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést börtönben kell végrehajtani.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet valamennyi vádlott vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy II. r. vádlott személyi okmányának száma, III. r. vádlott személyi okmányának száma:, V. r. vádlott személyi okmányának száma, míg VIII. r. vádlott állandó lakóhelye szám.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 94.320 (kilencvennégyezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Fővárosi Törvényszék a 2016. szeptember 26. napján kihirdetett 7.B.595/2014/131. számú ítéletével

I. r. vádlottat bűnösnek monda ki 2 rendbeli bünszervezetben, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (4) bekezdés] és 2 rendbeli bünszervezetben, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §]. Ezért öt halmazati büntetésül 3 év 6 hónap fegyházbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra, 1.000.000 forint pénzmellékbüntetésre és 5 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsága, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra ítélte, megállapítva, hogy az I. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

III. r., V. r., VI. r., VII. r., IX. r. és XII. r. vádlottakat bűnösnek monda ki 2-2 rendbeli, bűnsegédként, bünszervezetben, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (4) bekezdés] és 2-2 rendbeli, bűnsegédként, bünszervezetben, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §].

Ezért III. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra és 500.000 forint pénzmellékbüntetésre;

V. r. vádlottat halmazati büntetésül 4 év 6 hónap fegyházbüntetésre, 5 év közügyektől eltiltásra és 500.000 forint pénzmellékbüntetésre;

VI. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra, 500.000 forint pénzmellékbüntetésre és 5 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsága, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra;

VII. r. vádlottat halmazati büntetésül 3 év fegyházbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra, 500.000 forint pénzmellékbüntetésre és 5 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsága, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra;

IX. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év 6 hónap fegyházbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra, 300.000 forint pénzmellékbüntetésre és 5 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsága, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra;

XII. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra és 5 év könyvelési, könyvvézetési és adótanácsadói foglalkozástól eltiltásra ítélte.

VIII. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli, bűnsegédként, bűnszervezetben, folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (4) bekezdés] és 1 rendbeli, bűnsegédként, bűnszervezetben, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében [1978. évi IV. törvény 276. §].

Ezért öt halmazati büntetésül 2 év börtönbüntetésre, 2 év közügyektől eltiltásra, 500.000 forint pénzmellékbüntetésre és 5 év gazdálkodó szervezet általános vezetését vagy felügyeletét ellátó szerv tagsága, illetőleg tisztség ellátása foglalkozástól eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy I. r., III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r. és XII. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Rendelkezett I. r., III. r., V. r., VII. r., VIII. r. a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról és a I. r., III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlottal szemben alkalmazott pénzmellékbüntetés meg nem fizetése esetére, annak átváltoztatásáról.

II. r., IV. r. és X. r. vádlottakat az ellenük 2-2 rendbeli, bűnsegédként, bűnszervezetben, folytatólagosan elkövetett adócsalás bünteték [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (4) bekezdés] és 2-2 rendbeli bűnsegédként, bűnszervezetben folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének [1978. évi IV. törvény 276. §] vádja alól;

XI. r. vádlottat az ellene 2 rendbeli, bűnsegédként, bűnszervezetben, folytatólagosan elkövetett adócsalás bünteték [1978. évi IV. törvény 310. § (1) és (3) bekezdés] és 2 rendbeli, bűnsegédként bűnszervezetben, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének [1978. évi IV. törvény 276. §] vádja alól felmentette.

A Zrt1 jogi személlyel szemben 425.100.000 forint, a Kft1 „v.a.” jogi személlyel szemben 14.200.000 forint pénzbírságot alkalmazott, míg a Kft2 „f.a.” jogi személlyel szemben alkalmazandó büntetőjogi intézkedésre irányuló ügyészi indítványt elutasította.

A Zrt1-vel szemben 850.216.000 forint, I. r. vádlottal szemben a tőle lefoglalt 15.000 euróra és az Aston Martin személygépkocsira, míg VIII. r. vádlottal szemben a tőle lefoglalt 5.500 euróra és 9.335.000 forintra vagyonelkobzást alkalmazott.

A bank1-nél és a bank2-nél vezetett számláin lévő, a Zrt1-vel szemben az elsőfokú ítélettel elrendelt vagyonelkobzás végrehajtásán felül fennmaradó összeg zár alá vételét megszüntette.

A II. r. vádlottól lefoglalt 2.780 angol font, 14.800 euró és 2.000.000 forint lefoglalását megszüntette és II. r. vádlott részére kifizetni rendelte.

II. r. vádlott bank3-nál vezetett számláján zárolt 113.664.681 forint és az Zrt2-nél vezetett számlán zárolt 248.552.153 forint zár alá vételét megszüntette.

A Kft2. „f.a.” bank1-nél vezetett számlájára elrendelt zár alá vételt megszüntette.

A Kft3 bank1-nél és a bank2-nél vezetett számláira elrendelt zár alá vételt megszüntette, továbbá a Kft3-tól lefoglalt 926.500 forint lefoglalását megszüntette és a Kft3 felszámolóját megkeresni rendelte a vagyonrendezési eljárás keretében történő kifizetés érdekében.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

Az elsőfokú ítélettel szemben az ügyész a vádlottak terhére fellebbezést jelentett be, I. r., III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r. és IX. r. vádlott esetében a büntetés súlyosítása végett, II. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlott esetében bűnösség megállapítása, büntetés kiszabása érdekében. Ugyancsak fellebbezést jelentett be Zrt1, a Kft1 jogi képviselője a jogi személyekre vonatkozó rendelkezések ellen.

I. r. vádlott védője elsősorban felmentésért, másodsorban enyhítésért, III. r. vádlott felmentésért, védője elsősorban felmentésért, másodsorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése végett V. r. és VI. r., VII. r. vádlott és védője, VIII. r. vádlott és védője, IX. r. vádlott és védője, valamint XII. r. vádlott védője felmentésért jelentett be fellebbezést.

II. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlott, valamint védőik az elsőfokú ítéletet tudomásul vették.

Zrt1 jogi képviselője az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezést jelentett be.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.108/2017/1-I. számú átiratában a Fővárosi Főügyészség bejelentett és írásban is megindokolt fellebbezését teljes terjedelmében fenntartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le az eljárást.

Tévedett azonban akkor, amikor a telefonlehallgatásokkal kapcsolatban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vissza nem hallgatható hangfelvételekről készült kivonatok hiteles bizonyítéknak nem tekinthetők.

Az ügyészi álláspont szerint alapvetően téves az elsőfokú bíróságnak az az érvelése, hogy mivel ezekről a kivonatokról nem derült ki, hogy azt ki, mikor és miről írta le, megállapíthatatlan, hogy tartalmilag pontos-e a kivonat, ezért semmiféle tény bizonyítására nem alkalmas, mivel ez a hiányosság (az eredeti hangfelvétel) utólag sem pótolható, így a felhasználása ténylegesen sértené a fegyveregyenlőség elvét.

Az ügyészség álláspontja ezzel szemben az, hogy ezek az okiratok maradéktalanul megfelelnek a Be. 116. §-ban írtaknak.

Kiemelte a fellebbviteli főügyészség, hogy lényegében alapos kétely nem merült fel a kivonatok tartalmával szemben.

Hangsúlyozta, hogy sem a védők, sem a terheltek nem vonták kétségbe, hogy a valóságot tükröző tartalommal készültek a feljegyzések, kizárólag a felhasználhatóságát kérdőjelezték meg.

Mindezek alapján az ügyészi álláspont szerint ezek a bizonyítás anyagát képezhetik, teljes bizonyítóerővel rendelkeznek, így azok összevetése az egyéb bizonyítékokkal mindenképpen indokolt.

Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott le, valamennyi releváns bizonyítékot beszerzett, azokat egyenként és egymással összefüggésben is értékelte, mérlegelte, így a megállapított tényállás is megalapozott.

Részletesen kitért az elsőfokú bíróság arra is, hogy mely vádlott védekezését nem fogadta el, és kellőképpen megindokolta azt is, hogy miért.

Az átiratban foglaltak szerint az elsőfokú bíróság az alvállalkozók körét két jól elkülöníthető csoportra bontotta, egyrészt cégcsoport1-re, illetve cégcsoport2-re.

Mindkét cégcsoport vonatkozásában igazoltnak látta, hogy a felvállalt munkák elvégzéséről fiktív számlák kiállítására került sor, hiszen semmiféle személyi feltétellel, szakmai háttérrel nem rendelkeztek a gazdasági társaságok, amely az elvállalt munka tényleges elvégzéséhez szükséges lett volna.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint kétségtelen, hogy a Kft3-t vezető IV. r. vádlott rendelkezett szakértelemmel a fejlesztés-tervezési és a rendszerszervezési területen és hozzá hasonló módon részt vehetett a fejlesztői munkában tanúl is.

Ezzel szemben egyértelműen megállapítható, hogy Kft4 informatikusokkal nem rendelkezett, Bt1 pedig egy kávézó üzemeltetésével foglalkozott elsődlegesen.

E két alvállalkozói cég tehát nem rendelkezett sem alkalmas fizikai, sem alkalmas szellemi tőkével az elvállalt munka elvégzésére.

Az ügyészség álláspontja szerint nem elfogadható az az ítéleti ténymegállapítás, amely szerint Zrt1 operatív és szakmai vezetése és az állami megrendelő cég ne tudott volna erről a tényről.

E körben tehát az elsőfokú bíróság következtetésével a fellebbviteli főügyészség nem értett egyet.

Az elsőfokú bíróság cégcsoport2 tekintetében is vizsgálta, hogy milyen személyi és szakmai feltételekkel rendelkeztek, vagyis, hogy az általuk kibocsátott számlákon szereplő munka elvégzésére képesek, illetve alkalmasak voltak-e vagy sem.

Kiemelte az ügyészség, hogy az elsőfokú bíróság éles különbséget tett cégcsoport1 tagjainak, illetve cégcsoport2 tagjainak a Zrt1-hez fűződő kapcsolata tekintetében.

A bíróság álláspontja szerint ugyanis Zrt1 vezetői cégcsoport2 esetében kétséget kizáróan tudtak arról, hogy adó visszaéléssel kapcsolatosak a cégek számlái, cégcsoport1 esetében azonban ugyanezt nem látta bizonyítottnak.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség hangsúlyozta, hogy a konkrét ügyletek vizsgálata során nem lehet az egyes történéseket egymástól függetlenül értékelni, következésképpen egy-egy ügylet jogszerűségére abból is következtetni lehet, hogy a gazdálkodó szervezetek más ügyletek során miként jártak el.

Ennek alapján pedig egyértelműen kimondható az, hogy Zrt1 esetében általános gyakorlattá vált az adófizetési kötelezettség fiktív bizonylatokkal történő csökkentése.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint Kft3-mal kapcsolatosan az elsőfokú ítélet 2/D) pontjában szereplő (ítélet 75-77. oldal) érvelés nem helytálló.

A fellebbviteli főügyészség érvelése szerint a szavatossági kifogás tényéből téves következtetést vont le az elsőfokú bíróság, az ugyanis értelmezhető úgy is, hogy a vita a fiktív számlát kibocsátó cég lecserélését tette indokolttá.

Ez az értelmezés annál is inkább helytálló, mert a többi cég esetében azok "fantomizálása", azaz eladása szolgálta ugyanezt a célt.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az sem hagyható figyelmen kívül, hogy IV. r. vádlott Zrt1 részvényese volt mindvégig, ebből pedig az következik, hogy igen kevésbé valószínű, hogy Zrt1 felé úgy állította volna ki a fiktív számlákat, és úgy festett volna hamis képet az elvállalt munka elvégzésére vonatkozóan, hogy arról a cégtársait nem a valóságnak megfelelően tájékoztatja.

A fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltak szerint X. r. és XI. r. vádlott eltérő tartalmú védekezése, valamint tanú2 tanúvallomása mind abba az irányba mutatnak, hogy XI. r. vádlott tisztában volt a cég fiktív számlázási tevékenységével, ahhoz segítséget is nyújtott, és az is megállapítható volt, hogy Bt1 számláira érkező pénzt döntő többségében ő vette fel és ő adta át X. r. vádlottnak.

Mindezen érvek alapján a Kft3-t vezető IV. r., valamint Bt1-t vezető XI. r. és X. r. vádlott büntetőjogi felelőssége egyaránt megállapítható a vád szerint.

Hasonlóképpen tévesen került sor II. r. vádlott felmentésére is. Az ügyészség szerint II. r. vádlott büntetőjogi felelősségének vizsgálatakor elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy a II. r. vádlottnak volt-e rálátása Zrt1 gazdasági működésére, és abban érdemben részt vett-e.

E körben kiemelte a fellebbviteli főügyészség, hogy maga II. r. vádlott sem vitatta az eljárás során, hogy fejlesztésekkel foglalkozott, emellett bizonyos munkák végrehajtását is felügyelte, és azt sem vitatta, hogy e körbe tartozott a számítógépes fejlesztői csoport munkájának a felügyelete is.

Ezen túlmenően azonban az ügyészség álláspontja szerint jelentőséggel bír, hogy VIII. r. vádlott és V. r. vádlott is II. r. vádlott ajánlása révén került az alvállalkozói körbe.

Emellett a 2010. január 11-én I. r. és II. r. vádlott között lezajlott beszélgetés is egyértelműen arra utal, hogy II. r. vádlott be volt avatva Zrt1 legbelsőbb ügyeibe.

Nem lehet véletlen, hogy V. r. vádlott a cégek fantomizálásával kapcsolatos álláspontját II. r. vádlottal osztotta meg és ennek a kérdéskörnek a megvitatásába II. r. vádlottat maga I. r. vádlott is bevonta, ami ugyancsak arra utal, hogy II. r. vádlott tényleges irányítója is volt Zrt1-nek.

Erre lehet egyebek mellett következtetni tanú3, tanú4 és tanú5r vallomásaiból is, akik II. r. vádlottat, mint tárgyalópartnert, mint a szakmai egyeztetések aktív résztvevőjét írják le.

Attól függetlenül tehát, hogy II. r. vádlott konkrétan nem írt alá szerződést, és nem állított ki és nem is írt alá számlákat, mégis megállapítható, hogy I. r. vádlottal együtt, közösen irányították Zrt1-t.

További érvként kiemelte az ügyészség azt is, hogy II. r. vádlott javaslatára került sor Kft5. és Kft6 alvállalkozói céggé történő bevonására.

Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint II. r. vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítható.

Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor I. r. vádlott esetében 2009. évre vonatkozóan a társasági adó tekintetében a büntetőjogi felelősségét nem állapította meg. Nem vette figyelembe ugyanis, hogy az adóbevallás mindig egy adott időszakot ölel fel, a felelősség megítélésénél pedig nem annak van jelentősége, hogy az adóbevallás benyújtásának pillanatában ki az a személy, aki a

bevallást előterjeszti, hanem annak, hogy az adóbevallás alapjául szolgáló számlák keletkezésének időszakában ki volt a felelős a számlák befogadásáért.

Ennek alapján pedig I. r. vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítható a 2009. évi társasági adó vonatkozásában, mivel az adóbevallást ténylegesen benyújtó személyek tévedésben voltak a bevallás alapját képező számlák tartalmának valóságát illetően.

Hasonlóképpen vitatta az ügyészség VIII. r. vádlott vonatkozásában, hogy a 2009. évre vonatkozó társasági adónemben a büntetőjogi felelősségének megállapítására nem került sor.

Nem vitatható, hogy VIII. r. vádlott csak 2009. május 20. napjától lett Kft2 ügyvezetője, a 2009. évi társasági adóbevallásnak azonban részét képezi az az időszak is, amelyben az áfa adónemet érintően VIII. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására sor került, így a 2009-es év tekintetében a társasági adóra vonatkozó büntetőjogi felelősség megállapításának mellőzése helytelen.

Kifogásolta a fellebbviteli főügyészség az elkövetési érték vonatkozásában azt is, hogy a szakértelem és a létszám alapján a szakértők által kérdésesnek nyilvánított számlák fiktivitását az elsőfokú bíróság nem állapította meg.

Az ügyészi érvelés szerint abból, hogy a szakértők a szakértői véleményükben egyes esetekben nem zárták ki a munka elvégzésének esetleges lehetőségét, még korántsem lehet alappal arra következtetni, hogy ezek a munkák ténylegesen esetleg meg is valósulhattak.

E körben jelentősége van az egyéb feltárt bizonyítékoknak, amelyeknek a figyelembe vételével az ügyészség érvelése szerint a szakértői megállapítással szemben is meg lehet állapítani a számlák fiktivitását.

Erre tekintettel a fellebbviteli főügyészség az elkövetési érték helyesbítését, vagyis a kérdéses számlákon szereplő összeggel történő felemelését indítványozta.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint indokoltan alkalmazta az elsőfokú bíróság az elkövetéskor hatályos Btk. rendelkezéseit és okszerűen következtetett I. r., III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r. és XII. r. vádlott vonatkozásában a bűnösségükre.

Ezzel szemben II. r., IV. r., X. r. vádlottak esetében a felmentő rendelkezés téves, ezért indítványozta az ügyészség, hogy e vádlottakat a bíróság mondja ki bűnösnek 2 rendbeli, a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés II. fordulata szerint minősülő adóbevételt különösen nagy vagy azt meghaladó mértékben csökkentő, bünszervezetben és folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében, 2 rendbeli, a Btk. 276. §-ba ütköző bünszervezetben és folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében, XI. r. vádlott bűnösségét pedig bűnsegédként elkövetett 2 rendbeli, a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő, az adóbevételt jelentős mértékben csökkentő adócsalás büntetében, valamint bűnsegédként elkövetett 2 rendbeli, a Btk. 276. §-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétségében állapítsa meg.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint VIII. r. vádlott kivételével a bűnösnek kimondott vádlottak esetében a cselekmények minősítése törvényes.

VIII. r. vádlott bűnösségét - a 2009-es évi társasági adóra is kiterjesztve - 2 rendbeli, a Btk. 310. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés II. fordulata szerint minősülő, az adóbevételt különösen nagy vagy azt meghaladó mértékben csökkentő, bünszervezetben és egy esetben folytatólagosan elkövetett adócsalás büntetében, valamint 2 rendbeli, a Btk. 276. §-ba ütköző bünszervezetben és egy esetben folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében kell megállapítani.

A büntetés kiszabása körében felsorolt enyhítő és súlyosító körülmények helytállóak, azonban az elsőfokú bíróság túlzott mértékben vette figyelembe az enyhítő körülményeket.

Helyesen ismerte fel, hogy a bünszervezetben történő elkövetésre figyelemmel a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére nem kerülhet sor, azonban a kiszabott szabadságvesztések tartama eltúlzottan enyhe, még akkor is, ha az enyhítő körülmények nagyobb száma és súlya a középértéktől lefelé történő eltérést indokolta teszik.

Mindezekre figyelemmel valamennyi bűnösnek kimondott vádlottal szemben a szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás tartamának súlyosítását, II. r., IV. r. és X. r. vádlottak bűnösségének, és a bünszervezetben történő elkövetésnek a megállapítását, a büntetési célok eléréséhez fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés és hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabását indítványozta, ezen túlmenően pedig IV. r. és X. r. vádlottak vonatkozásában a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagsága, illetve tisztség ellátása foglalkozástól eltiltás kimondására is indítványt terjesztett elő.

XI. r. vádlott vonatkozásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés kiszabását indítványozta.

Zrt1 jogi személlyel és Kft1 jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság lényegesen magasabb összegben történő megállapítására, és Zrt1-gyel szemben pedig a vagyonekbevonás tekintetében annak súlyosítására tett indítványt.

Egyebekben pedig az elsőfokú ítélet rendelkezéseinek helybenhagyását indítványozta.

I. r. vádlott védője írásban részletesen megindokolta a fellebbezését.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján helyesbítésre és kiegészítésre szorul, így annak megváltoztatása, és I.r. vádlott felmentésre indokolt.

Másodlagos indítványában a Be. 373. § (1) bekezdés III/a. pontjára és a Be. 375. § (1) bekezdés, illetve Be. 376.§ (1) bekezdésére alapítva az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, harmadlagosan pedig a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés elutasítását és I.r. vádlottal szemben a kiszabott büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

A védő álláspontja szerint a tényállás hiányos, részben ellentétes az iratok tartalmával, nem kellően felderített és téves ténybeli következtetéseket is tartalmaz.

I.r. vádlott bűnösségének megállapításához ugyanis szorosan hozzátartozik, hogy az elsőfokú bíróság felhasználta a titkos információgyűjtés eredményét, az ügyindítói jelentést az összefoglaló jelentést is, amely a védői álláspont szerint törvénysértő volt. A titkos információgyűjtés eredményeként készült rendőri jelentések tartalmának hitelességével kapcsolatosan ugyanis súlyos kétségek merültek fel, amelyek miatt a bíróság nem találta felhasználhatónak a titkos információgyűjtés eredményeként készült lehallgatási anyag egy részét.

Ugyanakkor sérelmezte a védő, hogy az elsőfokú bírság nem adta indokát annak, hogy a fennmaradó hangfelvételek felhasználhatósága mellett milyen érvek és milyen törvényi rendelkezések alapján döntött.

A védő érvelése szerint a fennmaradó hanganyag felhasználásával a törvényszék megszegte a Be. 78.§ (4) bekezdésében írt rendelkezést, mert a teljes lehallgatási anyagot nem rekesztette ki a bizonyítékok köréből.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a titkos információgyűjtésben részt vett személyek közül egyes személyek büntetőjogi felelősségének megállapítására is sor került, ez pedig szükségszerűen kellett volna, hogy maga után vonja a teljes titkos anyag bizonyítékok köréből történő kirekesztését.

A védő hangsúlyozta, hogy a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a hiányzó hangfelvételekről készült kivonatok felhasználhatóságával kapcsolatos érvelése megalapozatlan.

A telefonlehallgatási anyag tartalmát illetően arra hivatkozott, hogy a hanganyag bizonyos együttműködésre utal, amelyből éppen az tűnik ki, hogy I. r. vádlottnak nem volt befolyása az cégcsoport2 csoport működésére.

Arra is utalt, hogy a cégek eladásáról I. r. vádlott csak utóbb értesült, ami a telefonbeszélgetésekből nyilvánvaló kiderül.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az általa az eljárás során csatolt adóhatósági határozatokat nem ismertette, pedig ezekből megállapítható volt, hogy az adóhatóság semmiféle hátrányos megállapítást nem tett az eljárás során.

Kiemelte, hogy a Be. 10. §-ában írtakat pedig nem lehet akként értelmezni, hogy a más eljárásban hozott döntéseket eleve ki kell zárni a bizonyítékok sorából. Ezek bizonyítékként értékelhető közokiratok, amelyekre vonatkozóan az elsőfokú bíróságnak meg kellett volna indokolnia, hogy a bizonyítékként történő értékelésük miért maradt el.

Sérelmezte a védő, hogy az elsőfokú bíróság az alvállalkozók alkalmazottainak száma és informatikai végzettsége alapján vont le különböző következtetéseket a munka elvégzésével, illetve elvégezhetőségével kapcsolatosan.

E körben kifogásolta, hogy a NYENYI lapok beszerzését követően az elsőfokú bíróság az cégcsoport2 csoport egyes tagjainak az eseti teljesítőképességét kizárólag csak ezeknek az adatoknak az alapján állapította meg.

Nem vitatatta, hogy a programozók nagyobb része több alvállalkozónál is dolgozott, ebből azonban álláspontja szerint nem következik, hogy minden alvállalkozó külön-külön szerződést is kötött az egyes munkavállalókkal, márpedig ebben az esetben a bejelentésükre nem is kerülhetett sor. Ebből következően a NYENYI lapok adataira tényállást alapítani nem lehet.

Arra is hivatkozott a NYENYI adatlapokkal kapcsolatban, hogy azok alapulvétele egy teljesen statikus szempontrendszer figyelembevételét eredményezte, amely alapján képtelenség nyomon követni a szerződések, a teljesítések, illetve a számlázások folyton mozgásban lévő láncolatát.

Utalt arra is, hogy a szakértői vélemény több esetben pár napos eltéréssel minősített teljesítettnek vagy az „emberhó” hiány miatt teljesíthetetlennek egy-egy munkát és ezt vonatkoztatta a munkáról kiállított számlára is, ami álláspontja szerint megtévesztő eredményre vezetett.

Kiemelte a védő, hogy az alkalmazottak bejelentése nem kizárható módon később is - azaz a munka elvégzését követően is - megtörténhetett, amely már alapvetően megtéveszthette a szakértőket.

Hiányolta a védő azt is, hogy a NYENYI lapokkal szembeállítható egyéb bizonyítékokról szó sem esett az ítéletben, pedig azt is mérlegelési körbe kellett volna vonni, azonban ezt az elsőfokú bíróság elmulasztotta.

A védő álláspontja szerint a bíróságnak legfeljebb azt lehetett volna vizsgálnia, hogy az cégcsoport2 rendelkezésére álló informatikusok el tudták-e, vagy képesek lettek volna-e elvégezni a kapott megbízást.

Érvelése szerint a történeti tényállást éppen ezért ki kell egészíteni azzal, hogy az alvállalkozók teljesítése összhangban állt a számlákon szereplő munkákkal, illetve azok értékével.

Ehhez kapcsolódóan támadta a védő a szakértők által a műszaki tartalom teljesítéséhez szükséges személyes kapacitás „emberhó” léptékben való mérését is, mert álláspontja szerint ez rendkívül spekulatív és a szakértők előadása szerint is olyan mértékű pontatlanságot és szórást mutat, amelyből megalapozott megállapítások nem vonhatók le.

A védő a társasági adó vonatkozásában a következőket hangsúlyozta.

Először is azt, hogy a munka elvégzésének ténye az eljárás során egyáltalán nem volt vitatott.

Bizonyítást nyert, hogy Zrt1 nem rendelkezett megfelelő személyi erőforrással, ezért külső segítségre szorult.

Azt is kiemelte, hogy a külső segítséggel a munka elvégzése is megtörtént, márpedig a NAV és a bíróság gyakorlata is egységes abban, hogy amikor hiánytalanul és bizonyíthatóan létrejött a végtermék, vagyis a szolgáltatás teljesült, akkor fogalmilag kizárt társasági nyereség adóhiányról beszélni.

A védő utalt az 54/2004. számveteli iránymutatásra, mely szerint csak akkor valósulhat meg társasági adónemben adócsalás, ha a teljesítés ténye kétségesse tehető.

Ez azonban a jelen ügyben cáfolást nyert, a munka az állami megrendelő felé elvégzésre és átadásra is került.

Annak a ténynek pedig, hogy a munkát ténylegesen a számlakibocsátó alvállalkozók teljesítették-e vagy sem, azért nincs kihatása a társasági adóbevallásra, mivel Zrt1-nek az érintett számlákat eredménycsökkentő tételként el kellett számolnia és ezt meg is tette.

A társasági adónemben való bűnösség megállapítás tehát törvénysértő.

Kiemelte azt is, hogy megalapozatlan, az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy I. r. vádlott III. r. vádlottal folyamatos és szoros kapcsolatot tartott fenn, ezen túlmenően kapcsolatban állt a cégcsoport2 alvállalkozói körrel, annak tevékenységét V. r. vádlottal, közösen felügyelték, tudva arról, hogy az alvállalkozói számlák könyvelésbe állításával adókikerülésben vesznek részt.

Hivatkozott arra, hogy a számítógépeken, amelyeket a vádlottaktól foglaltak le nem találta olyan anyagot, amely összefonódásra utalt volna, a 2010. február 5.-i pénzzzállítással kapcsolatban pedig megállapítható, hogy a pénz sem I. r., sem a II. r., sem III. r. vádlotthoz, illetve Zrt1 más munkavállalójához nem került.

Az elsőfokú ítéletben felsorolt gyanúokok alkalmatlanok az ítéletben levont ténybeli és jogi következtetések alátámasztására. A vadászbarátságnak a jelen ügghöz semmiféle köze nincs és végképp nem alkalmas annak bizonyítására, hogy adócsalásban együttműködtek volna a vádlottak.

Hangsúlyozta még a társasági adóval kapcsolatosan, hogy közvetett tettesként történő bűnösség megállapítására sem kerülhet sor, hiszen Zrt1 új ügyvezetője tökéletesen tisztában volt azzal, hogy

milyen eljárás folyik Zrt1 és I. r. vádlott ellen, számára az I. r. vádlott semmiféle tájékoztatást, utasítást vagy megtevesztésre alkalmas tartalmú közlést nem adott, így az ügyészségnek a közvetett tettesség megállapítására irányuló indítványa törvénysértő és megalapozatlan.

Végezetül pedig a büntetés kiszabási körülményekre utalva hangsúlyozta, hogy a büntetlen előélet, a gyógyíthatatlan betegség, a kiskorú gyermek nevelésének ténye, és az időmúlás, a büntetés jelentős enyhítését indokolja.

II. r. vádlott védője az ügyészi fellebbezésre írásban reagált. Beadványában elsődlegesen azt hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság igen széleskörű bizonyítás lefolytatása után megalapozott és kellően megindokolt tényállást állapított meg és terhére eljárási szabálysértés sem róható.

Ugyanakkor sérelmezte azt az ügyészi álláspontot, amely támadta, hogy az elsőfokú bíróság a hanganyaggal nem rendelkező lehallgatási anyagról készült leíratot okirati bizonyítékként nem értékelte.

A lehallgatási anyaggal kapcsolatban elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az ügyészi fellebbezés lényegében érdemben semmiféle érvet nem tudott felsorakoztatni az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben.

Hangsúlyozta, hogy az ügyészség sem tudta megjelölni azokat a bizonyítékokat, amelyekből megállapítható, hogy miként készülhettek el hanganyag nélkül a feljegyzések.

Az ügyészi fellebbezésre reagálva kiemelte, hogy tényszerűen csak azt lehetett megállapítani, hogy II. r. vádlott a felügyelő bizottság elnökeként ellátott bizonyos feladatokat, ezek azonban a napi operatív szintű munkával semmilyen formában nem álltak kapcsolatban. Egyértelműen megállapítható az is, hogy szerződések aláírásában sem vett részt.

A kiemelt és az ítéletben is részletesen taglalt telefonbeszélgetéssel kapcsolatban a védő hangsúlyozta, hogy ebből II. r. vádlott bűnsegédi szerepkörére semmifajta következtetést levonni nem lehet.

A védő utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete tényszerűen rögzítette II. r. vádlott múltbeli tevékenységét, amelyet Zrt1-nél folyó tevékenységhez kapcsolódóan kifejtett.

A stratégiai irány megjelölésében, illetve az állami pályázatok figyelemmel kísérésében betöltött szerepe a védő álláspontja szerint messze nem ellentétes a felügyelő bizottság elnöki tevékenységgel, és semmiképpen nem lehet a napi operatív munkában való részvételként értékelni.

A védői álláspont szerint annak van jelentősége, hogy Zrt1 a megrendelők, azaz az állami pályázatot kiíró szervek felé a vállalt feladatot maradéktalanul és hibátlanul teljesítette, a Kft3-t, mint igénybe venni kívánt alvállalkozót be is jelentette és az is megállapítható, hogy minden esetben átutalással, azaz nyomon követhető módon történt az elvégzett munka kifizetése is.

Utalt a védő arra is, hogy II. r. vádlott Kft3-nel kapcsolatos szavatossági vita egyik szereplője, mi több egyik kezdeményezője volt, ez a tény pedig éppen a vádban szereplő tények ellen ható körülményként értékelendő.

A védő kiemelte, hogy az ítélet helytállóan rögzítette, hogy nem állapítható meg II. r. vádlott irányító szerepe a megkötött szerződéses ügyletekben és nem állapítható meg a közreműködése sem.

Vitathatatlan, hogy II. r. vádlott ellenőrizte Kft3 tevékenységét, ez azonban bűnös magatartás megállapítására önmagában nem alkalmas, annál is inkább, mert az elsőfokú bíróság Kft3 által kibocsátott számlák többségének vonatkozásában adócsalást nem állapított meg.

Jelentősséggel bír az a körülmény is, hogy a II. r. vádlottól lefoglalt számítógép adatai semmiféle terhelő információt nem tartalmaztak, továbbá kiemelte azt is, hogy a saját telefonjairól lebonyolított beszélgetések között az üggyel kapcsolatba hozható tartalmú beszélgetés nem volt fellelhető.

II. r. vádlott védőjének álláspontja szerint okszerűen és szükségszerűen vezetett mindez II. r. vádlott felmentéséhez, ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az ítéletet II. r. vádlott tekintetében hagyja helyben.

A Fővárosi Ítéltáblához 2017. szeptember 8. napján érkezett meg III. r. vádlott írásban előterjesztett vallomása.

A vallomás tartalmazza, hogy III. r. vádlott 2005. december 1-jétől 2007. május 31-ig, valamint 2010. január 11-től alkalmazotti jogviszonyban állt Zrt1-nél, ugyanakkor 2007. június 1-jétől 2010. január 15-ig Kft7-nél is alkalmazásban állt.

E vallomásban a III. r. vádlott előadta, hogy Kft7 ügyvezetője VIII. r. vádlott volt, aki egyben a munkáltatói jogokat is gyakorolta.

A Kft7 vezette az Zrt1 és a Kft8 konzorciumát, amely mint közbeszerzési nyertes kifejlesztette a járművek műszaki vizsgálata keretében elvégzendő integrált vizsgálatot támogató informatikai rendszert.

Miután projekt1 azonnali közbeszerzési eljárás szerint került kiírásra, szükséges volt, hogy a konzorcium a minősített iratok kezelésének is megfeleljen, így ez volt az az ok, amely szükségessé tette, hogy neki Zrt1-ben is a projekt1-hez kapcsolódó igazolt jogviszonya legyen.

Ez egy megbízási jogviszony volt, amely azonban csak ezt a projektet érintette és 2008. február 6-tól 2010. január 8-ig állt fenn.

Tartalmazza a vallomás, hogy a projekt1 fejlesztési szakasz 2009. december 31-ével lezárult, azonban hivatalosan a projekt tényleges lezárására csak 2010 januárját követően került sor.

A projekt megvalósulását követően, 2010 januárjában Kft8 elvesztette az eredetiségvizsgálattal kapcsolatos piacát és emiatt súlyos következményekkel járó támadást indított Zrt1 és Kft7. ellen.

VIII. r. vádlott, aki Kft7 ügyvezetője volt, biztosan tudta, hogy személy szerint őt és a hozzá kapcsolódó személyeket is megfigyelik, a telefonbeszélgetéseiket lehallgatják, ezért megállapodtak abban, hogy ettől kezdve kódolt jeleket alkalmazva fognak beszélni egymással.

Miután Kft7-nek nem sikerült kivásárolnia Kft8 üzletrészt, Kft7 felszámolásra került 2010 márciusában.

Előadta, hogy 2010. január 11-től Zrt1-nél ismét alkalmazotti munkakörbe került, és ettől az időszaktól kezdődően a Zrt. napi pénzügyi munkájában is részt vett, azonban a számlákkal kapcsolatos egyeztetésen túlmenően a teljesítési igazolások valós vagy valótlan tartalmának a vizsgálata nem képezte a feladatát.

A lehallgatási anyagokkal kapcsolatosan kiemelte, hogy a VIII. r. vádlottal folytatott telefonbeszélgetései csak a Kft7-hez voltak kapcsolhatóak, illetve Kft8 által kötött gépkocsi bérleti szerződésével hozhatók összefüggésbe.

Végezetül pedig tartalmazta e vallomás azt is, hogy 2010 januárjában Zrt1-t képviselő tanú6 ügyvéd átadott a részére egy pendrive-ot, amely a 2008. januári APEH határozat mellékleteként készült jegyzőkönyvek szövegét tartalmazta azzal, hogy tegyen az abban foglaltakra észrevételeket.

Ennek megfelelően ő a jegyzőkönyveket elolvasta, észrevételeket is tett, azt azonban nem tudja, hogy ezek felhasználásra kerültek-e utóbb vagy nem.

Kiemelte, hogy ennek a pendrive-on szereplő dokumentumnak a létrehozási időpontja 2008. július 11., vagyis bizonyos, hogy a dokumentumot nem ő készítette, hanem azt csak részére továbbították.

E vallomással kapcsolatban III. r. vádlott azt hangsúlyozta, hogy a bíróság munkáját kívánja segíteni azért, hogy ezek felhasználásával is megfelelő képet kaphasson a bíróság az üggyel kapcsolatos valós történésekről, és hangsúlyozta a váddal kapcsolatosan ártatlanságát is.

III. r. vádlott védője a 2017. szeptember 26-án az ítéletáblához eljuttatott beadványában indítványt terjesztett elő arra vonatkozóan, hogy az ítéletábla III. r. vádlott vallomását ismertesse és az abban rejlő új bizonyítékok alapján az ügyet a Be. 363. § (2) bekezdésében foglaltak szerint utalja tárgyalásra és vegyen fel bizonyítást, mivel a vallomás releváns, akár a vádlott felmentését is eredményező megállapításokat tartalmaz.

A VIII. r. vádlott védője 2017. október 9. napján juttatta el VIII. r. vádlott beadványát a bírósághoz, amely a korábban az eljárás során tett vallomásának fenntartása mellett új tényeket is tartalmazott.

Az írásbeli beadványában utalt VIII. r. vádlott arra, hogy az Kft9-ben 2009. április 8-tól 2009. augusztus 26-ig töltött be ügyvezetői tisztséget, közvetlenül tanú7 után.

Kft2-ben pedig ugyanezt a szerepkört 2009. május 20. és 2011. november 22. között látta el IX. r. vádlottal együtt azzal azonban, hogy ő önálló aláírással rendelkező ügyvezető volt.

Utalt arra is, hogy a vádbeli időszakban Kft7 ügyvezetői tisztségét is ellátta, mely kft. 2007-ben kifejezetten hatóság1 által kiírt, járművek műszaki vizsgáztatását támogató informatikai rendszer fejlesztésére jött létre.

Előadta a beadványban, hogy konzorciumban jártak el, amelynek három tagja volt; Kft8, amely projekt1 technológiai megvalósítását végezte, a szoftverfejlesztés Zrt1-re tartozott és a koordinációt pedig Kft7 végezte. Előadta azt is, hogy az árbevétel Kft7 számlájára érkezett és innen osztották tovább a konzorcium tagjai felé. Ebben az időben Kft7 alkalmazottja volt III. r. vádlott is, aki ezt a szerepkört 2007. június 1-jétől 2011. január 15-ig látta el.

Előadta VIII. r. vádlott azt is, hogy a projekt 2009. december 31-én véget ért és ezt követően a kft. gazdasági tevékenységet már nem folytatott.

Ekkorra azonban a konzorcium tagjai között a viszony megromlott, amely arra volt visszavezethető, hogy Kft8 támadást intézett Kft7, illetve Zrt1 ellen.

Előadta, hogy a 2010-es év elejétől kezdődően Kft7 APEH-ellenőrzést kapott, amely Zrt1-hez kapcsolódó tevékenységére kiterjedt, azonban nem érintette Kft8 által kibocsátott számlákat.

Ilyen előzmények után állapodott meg III. r. vádlottal abban, hogy Kft7-t érintő ügyeket kizárólag kódolt, virágnyelven folytatott társalgás során beszéljék meg telefonon.

Utalt arra is, hogy a projekt1 hivatalos lezárása, valamint ehhez kapcsolódóan a tagok közötti végleges elszámolás sem történt meg, ezért különös jelentősége volt az utolsó jelentős összeg megérkezésének.

Mindezen körülmények VIII. r. vádlott szerint megmagyarázzák, és igazolják, hogy az elsőfokú ítéletben felsorolt telefonbeszélgetések nem a vádbeli cselekményekhez, hanem valójában Kft7 számlájára érkező átutalásokhoz kapcsolódnak.

Előadta a beadványában azt is, hogy a végső elszámoláshoz szükséges összeg 2010 márciusáig sem érkezett meg Kft7 számlájára, ugyanakkor Kft8 egy közel 1,2 milliárd forint összegű számlát bocsátott ki, Kft7-tel szemben, amely végül is egy fizetési meghagyásos eljárás elindulását, végül pedig Kft7 felszámolását eredményezte.

Hivatkozott VIII. r. vádlott arra is, hogy mivel Kft7-nek nem volt alkalmazottja, ezért ő III. r. vádlottat kérte meg, hogy az APEH vizsgálatához szükséges dokumentációk összeállításában segítsen neki.

A III. r. vádlottal folytatott telefon beszélgetései a könyvelési anyag összeállításával kapcsolatosak, így érintik Kft6 és Kft7 közötti szerződést is, továbbá Kft7-hez kapcsolódnak azért is, mert az általuk várt jelentősebb összeg beérkezésére vonatkoztak, illetve a már folyamatban lévő APEH vizsgálati eljárást érintették.

Ugyanakkor kiemelte a vádlott, hogy soha, egyetlen alkalommal sem beszélt III. r. vádlottal Kft2 ügyvezetőjeként, minden esetben Kft7 egykori alkalmazottjaként telefonált és csak ennek a Kft.-nek az ügyeivel kapcsolatosan folytatott megbeszélést.

Hangsúlyozta, hogy a 2010. február 18., 19., 24. és március 2. napján rögzített telefonbeszélgetések tartalmát az elsőfokú bíróság teljesen félreértelmezte, így az azokból levont következtetések sem helytállóak.

Részletezte az V. r. vádlottal folytatott beszélgetéseit is.

Az elsőfokú ítélet V. r. vádlottal folytatott telefonbeszélgetéseit érintő megállapításaival kapcsolatban a következőkre hivatkozott.

Elsődlegesen arra, hogy nem vitathatóan napi kapcsolatban álltak egymással, azonban ennek az volt az oka, hogy társaság1-et közösen alapították, és annak az ügyeit beszélték meg rendszeresen telefonon.

Nem vitatta azonban, hogy V. r. vádlottat megkérte arra, hogy Kft7 számlájára érkező jelentősebb összeg felvételében segítsen.

A 2010. január 20-i, február 1-jei, 2-i, 15-i, 19-i, 22-i, 24-i és március 1-jei beszélgetései döntően a vadásztársaság ügyeinek megbeszéléséhez kapcsolhatók.

Kft2-höz kapcsolható 299 millió forint összegű pénz felvételével kapcsolatos ítéleti megállapításokra reagálva arra hivatkozott, hogy ekkora összegre vonatkozóan a pénz felvételét korábban kell bejelenteni legalább két nappal, és hogy ha a pénzfelvétel mégis elmarad, akkor rendelkezésre állási díjat kell fizetni.

Kft2 nem tudta pontosan azt, hogy a készpénzre mikor lesz szüksége, ezért a pénz összegű felvétele tűnt logikusnak, amelyet az is igazol, hogy a pénzfelvétel és az összeg megfelelő őrzésének a megszervezése hosszabb időt igényelt volna.

Végezetül pedig a vádiratban felsorolt négy darab számlával kapcsolatosan adta elő észrevételeit. Kft5-öt illetően arra hivatkozott, hogy ezt a szerződést tanú7 kötötte, ő gondoskodott arról, hogy a határidőre a szerződésben vállalt teljesítések elkészüljenek, vagyis ő csak az utolsó három hétben követte a munka megvalósulását.

Az EGB 100036/2009. számlával kapcsolatban utalt a szakértői véleményre és kiemelte, hogy a cég teljesítette a rendelkezésre állást, annak ellenére, hogy bejelentett szakemberei nem voltak. Előadta, hogy a fejlesztők megfelelően dolgoztak, a törvényi keretek nem változtak, egyébként pedig, ha időzavarba kerültek volna, akkor alvállalkozók bevonásával a munka egyébként is elvégezhető lett volna.

Az EGB 100039/2009. számlával kapcsolatosan ugyancsak vitatta a szakértői véleményt. Arra hivatkozott, hogy Kft5 megfelelő végzettségű alkalmazottakkal árpilis 30-ig rendelkezett, eddig az időpontig a fejlesztések megtörténtek és a munka átadása is lezajlott.

Nem vitatható, hogy jogviszonnyal nem rendelkező informatikusok is részt vettek a feladat megvalósításában, azonban ő úgy gondolta, hogy a jogviszony rendezése később is ráér. abból hátránya senkinek sem származik.

Végezetül pedig Kft2 MIN 653/2009. számlájával kapcsolatosan azt hangsúlyozta, hogy a szerződésben foglaltakat Kft10 hiánytalanul teljesítette, ehhez bejelentett szakemberekkel is rendelkezett, 2010. elején ugyanis új informatikusok is kerültek a céghez.

Projekt2 ekkor már a vége felé járt, Kft2 pedig arra számított, hogy további szerződések megkötésére is sor kerülhet, azonban ezt az ő előzetes letartóztatásba helyezése megakadályozta.

IX. r. vádlott védője ugyancsak írásban indokolta meg a fellebbezését. Ebben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és IX. r. vádlott valamennyi vádpont alól történő felmentését indítványozta. Másodlagos indítványa az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés lényeges mérséklésére irányult. A védői beadványában írtak szerint az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351. § (2) bekezdés a), b) és c) pontjaiban meghatározott okokból tekinthető megalapozatlannak.

Határozott jogi álláspontja szerint az elsőfokú bíróság törvénysértően értékelte a bizonyítékokat és ennek eredményeként a bizonyítékok tartalmával ellentétes ténymegállapításokat rögzített a tényállásban, helytelenek a ténybeli következtetések is, amelyek végül is törvénysértő módon vezettek IX. r. vádlott bűnösségének a megállapításához is.

A védő a fellebbezésében kiemelte azokat a bizonyítékokat, amelyek a IX. r. vádlott részletes írásbeli vallomásában írtakat - egyben az ártatlanságát is - alátámasztják.

Utalt arra, hogy IX. r. vádlott életszerű nyilatkozatot tett az eljárás során arra vonatkozóan, hogy tanú8-cal és tanú9-cel kapcsolatot tartott, akikkel Zrt1 székhelyén folyamatosan egyeztetett, következtetéképpen megalapozatlan az az ítéleti megállapítás, hogy a IX. r. vádlott által képviselt gazdasági társaságok tényleges munkát nem végeztek.

Hangsúlyozta, hogy sem tanú8, sem tanú9 szavahihetősége az eljárás során nem kérdőjeleződött meg, hiszen mindkét tanú elismerte, hogy IX. r. vádlottat ismeri, hogy vele Zrt1 székhelyén rendszeresen egyeztettek a munkával kapcsolatosan.

Érvelése szerint IX. r. vádlott szakmai ismeretekkel rendelkezett, így a vállalt munka elvégzésére alkalmas volt, az elsőfokú bíróság által feltárt közvetett bizonyítékok pedig nem alkalmasak arra, hogy a fenti tényeket megsemmisítsék és olyan következtetés levonására nyújtsanak alapot, mely szerint IX. r. vádlott gazdasági társaságai tényleges munkát a projektek során nem végeztek.

Hasonlóképpen utalt tanú10 és tanú11 vallomására is, akik álláspontja szerint ugyancsak a IX. r. vádlott által előadottakat támasztották alá.

Kiemelte a védő, hogy Bt2 két alkalmazottjának, tanú12-nek és tanú13-nak a vallomása önmagában nem alkalmas a fenti bizonyítékok bizonyító erejének megengedésére, hiszen mindkét tanú IX. r. vádlott terhére elfogultnak tekinthető.

Hangsúlyozta a védő, Kft2 és a Kft1-gyel kapcsolatba hozható okiratok vonatkozásában, hogy IX. r. vádlott az ügyvezetői tisztségéről joghatályosan lemondott, így a lemondást követően a Kft.-ben történtek a vádlott terhére nem értékelhetők.

A bünszervezettel kapcsolatban kiemelte, hogy ennek megállapítását az elsőfokú bíróság az ítéletben nem indokolta meg, sem ténybelileg, sem pedig jogi érvekkel nem támasztotta alá.

A társas bűnelkövetés mindig egyfajta szervezettségben zajlik, egy bizonyos mértékű koordináltságot és összehangolt tevékenységet feltételez, ez azonban a töretlen bírói gyakorlat szerint csak a bünszövetség megállapításához elegendő.

A bünszervezet a bünszövetségtől minőségileg magasabb szervezeti forma létét feltételezi ám ezek a jegyek az ítéletben nem lelhetőek fel.

Nem vitatta, hogy IX. r. vádlott részben tagja, részben alkalmazottja volt az alvállalkozói cégek közül Bt2-nek.

A Bt. tevékenységére vonatkozó megállapítások azonban IX. r. vádlott tekintetében legfeljebb bűnsegédi alakzatban történő bűnösség megállapítására alkalmasak.

Egyértelműen rögzíthető, hogy a IX. r. vádlott érdekkörébe tartozó gazdasági társaság közvetlenül sem jogviszonyban, sem más kapcsolatban nem állt Zrt1-gyel, ezért kizárt az is, hogy IX. r. vádlott Zrt1 áfa csalásához bűnsegédi magatartás tanúsításával hozzájárult volna.

A védő érvelése szerint a jog által kreált laboratóriumi keretek közötti gazdasági tevékenység folytatása nem lehetséges, az azonban kétséget kizáróan megállapítható, hogy a vádbeli időszakban az adminisztratív tevékenység és az írásbeliség döntő mértékben hiányzott a gazdasági élet szereplőinek a tevékenységéből.

Végezetül a védő hangsúlyozta, hogy a büntetési célokkal és elvekkel gyökeresen ellentétben áll, hogy a mindeddig kifogástalan életvezetésű IX. r. vádlottal szemben ilyen súlyos joghátrány alkalmazására került sor.

Az időmúlás olyan jelentős, amely a védő álláspontja szerint a végrehajtandó szabadságvesztés alkalmazását kizárja.

Utalt a védő a Btk. 87. § (3) bekezdésében rögzített kettős enyhítés lehetőségére, és miután a bíróság IX. r. vádlott büntetőjogi felelősségét bűnsegédi alakzatban állapította meg, álláspontja szerint az enyhítő szakasz alkalmazása a vádlottal szemben mindenképpen indokolt.

A másodfokú tárgyaláson az ügyész fenntartotta az írásban előterjesztett fellebbezését, azt nem egészítette ki.

I. r. vádlott védője ugyancsak fenntartotta a beadványában írtakat, azt a lényeges tényeket illetően nem egészítette ki.

II. r. vádlott védője az írásban előterjesztett álláspontját ismételte meg hangsúlyozva, hogy az elsőfokú bíróság okszerűen állapította meg, hogy az adóelkerülésben a II. r. vádlott szándékos segítségnyújtása nem állapítható meg, így a felmentése okszerű és törvényes volt.

II. r. vádlott védőjéhez csatlakozva ártatlanságát hangsúlyozta.

III. r. vádlott védője elsődlegesen a vád törvényességét vitatta kiemelve, hogy a vád konkrét tényeket nem tartalmaz III. r. vádlott tevékenységével kapcsolatban.

Az a tény, hogy Zrt1 pénzügyeinek intézésében III. r. vádlott részt vett, semmiféle bizonyítékkal nincs alátámasztva, mint ahogyan az sem, hogy a beszállítókkal szoros kapcsolatot tartott volna fenn.

A lehallgatási anyag a vádbeli időszakra vonatkozóan semmiféle konkrét tényadatot nem tartalmaz és következtetést sem lehet levonni a beszélgetések tartalmából a vádbeli időszakra vonatkozóan.

Kiemelte, hogy sem VIII. r. sem III. r. vádlott korábban a telefonbeszélgetéssel kapcsolatban nem nyilatkozott, ez pedig indokoltá tette volna tárgyalás keretében bizonyítás felvételét az írásbeli vallomásokra tekintettel.

Kiemelte, hogy a lefoglalt számítógépes anyag is pendrive-on volt, és nem III. r. vádlott számítógépéről került lefoglalásra, így összességében III. r. vádlott bűnösségére vont valamennyi következtetés megalapozatlan, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése indokolt.

III. r. vádlott csatlakozott védője felszólalásához, azon túlmenően semmit előadni nem kívánt.

IV. r. vádlott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Kiemelte, hogy IV. r. vádlott rendelkezett megfelelő szakképzettséggel, melyet az eljárás során okiratokkal is igazoltak. Az elsőfokú bíróság valamennyi "gyanúot" megvizsgált IV. r. vádlott tekintetében és büntetőjogi felelősség megállapítására nem talált alapot, így az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

IV. r. vádlott csatlakozott védőjéhez.

VI. r. és V. r. vádlott védője a két vádlott felmentésére irányuló indítványát változatlanul fenntartotta.

VI. r. vádlott vonatkozásában a védő azzal érvelt, hogy a vádlottak nem kötelezhetők arra, hogy feltárják azokat a körülményeket, amelyek között teljesítették vagy nem teljesítették az adott gazdasági eseményt.

Nem ritka, hogy gazdasági társaságok kellő tőke, létszám és szakértelem hiányában vállalkoznak bizonyos feladat ellátására. Ugyanakkor semmiféle tény nem bizonyította az eljárás során, hogy a Kft. ezeket a szolgáltatásokat, feladatokat ténylegesen nem végezte el.

V. r. vádlott védelmében arra hivatkozott, hogy a meghatározó befolyásolás ténye nem nyert bizonyítást, mint ahogyan az sem, hogy az V. r. vádlott nagyobb összegű pénzt vett volna fel.

Mindezek alapján mindkét vádlott felmentését indítványozta.

V. r. vádlott és VI. r. vádlott is csatlakozott védőjéhez, az elhangzottakat kiegészíteni nem kívánta.

VII. r. vádlott védője az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a vád alóli felmentését, másodlagosan a bünszervezetben történő elkövetés megállapításának mellőzését, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának börtön fokozatban történő megállapítását és a szabadságvesztés tartamának jelentős csökkentését, emellett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének biztosítását indítványozta.

Arra hivatkozott, hogy VII. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására alapvetően azért került sor, mert Kft6 és Kft1-nek a számlázási időszakban nem volt informatikus végzettségű alkalmazottja, ugyanakkor annak vizsgálata elmaradt, hogy ennek hiányában miként történt meg mégis a feladat elvégzése. Utalt arra, hogy semmiféle jogszabály nem tiltja a munka elvégzésének alvállalkozók részére történő kiszervezését, az ítéletből pedig az nem derül ki, hogy ezt az elsőfokú bíróság miért nem fogadta el.

A védő érvelése szerint a Be. 4. § (2) bekezdése alapján nem állapíthatta volna meg a bíróság, hogy a számlák fiktívek voltak, hiszen a számlán szereplő felek között valamiféle kapcsolat létrejött, ami a számla fiktivitásának megállapíthatóságát kizárja.

Támadta a védő a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását is, arra hivatkozva, hogy az ítéleti tényállásból legfeljebb a bünszövetség megállapítására lehetne ténybeli és jogi következtetést vonni, hiszen a szigorú hierarchikus felépítettség az alá- és fölé rendeltség a tevékenység szigorú összehangoltsága bizonyíthatóan nem volt.

VII. r. vádlott csatlakozott a védője által előadottakhoz és személyi viszonyaival kapcsolatosan előadta, hogy 2016. év decemberében gyermeke született, akit saját háztartásában nevel.

VIII. r. vádlott védője a fellebbezését elsődlegesen felmentésért, másodlagosan pedig a kiszabott büntetés enyhítésére vonatkozóan tartotta fenn.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a meghallgatás teljes anyagát nem rekesztette ki a bizonyítékok köréből, annak ellenére, hogy azok hitelességéhez erős kétség fér.

Indítványozta ezért, hogy a már eddig elhangzott érveket is figyelembe véve a másodfokú bíróság a meghallgatási anyagot teljes terjedelmében rekeszse ki a bizonyítékok köréből.

Továbbmenően támadta, hogy a szakértői vélemény bizonytalan mérési módja alapján döntötte el a bíróság azt, hogy mely munkák voltak elvégezhetőek és melyek nem a gazdasági társaságok által. Ez a mérési mód nagy szórást mutat, ennek alapján pedig ítéleti tényállást megállapítani nem lehet.

Indítványozta tehát, hogy a másodfokú bíróság VIII. r. vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel.

Másodlagosan a kiszabott büntetés jelentős enyhítésére tett indítványt kiemelve, hogy a bűnszervezet megállapíthatósága nem nyert bizonyítást, ez pedig önmagában is jelentősen enyhébb elbírálást von maga után, hiszen a cselekmény tárgyi súlya is jelentősen csökken.

Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság vizsgálja meg az elsőfokú ítélet 89. oldalán írtakat, és vegye figyelembe, hogy ez az összeg nem bűncselekményből, hanem részvények eladásából származik, így a vádlott részére kell kiadni ezt az összeget.

VIII. r. vádlott nem kívánt semmit előadni, azon túl, hogy nős családi állapotú.

IX. r. vádlott védője az írásban előterjesztett beadványában írtakat ismételte meg. Hivatkozott arra, hogy IX. r. vádlott magasan kvalifikált informatikus szakember volt, az általa vezetett gazdasági társaság a vállalt munkát elvégezte, és ezt a tényt tanú8 és tanú9 is igazolta. Az általa irányított cég nem volt prudens, de ennek nincs büntetőjogi relevanciája, mint ahogy annak sincs, hogy a vádlottak a védekezési stratégiájukat az adóigazgatási eljárásban egymással egyeztessék.

Támadta a védő a bűnszervezet megállapítását is, csatlakozva a korábban már elhangzott érvekhez. Álláspontja szerint a vádlott javára szóló enyhítő körülmények, különösen a jelentős időmúlás és a büntetlen előélet mindenképpen lényegesen enyhébb büntetés kiszabását indokolják.

IX. r. vádlott csatlakozott a védője által előadottakhoz.

X. r. és XI. r. vádlott védője az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint az ügyészi fellebbezés mérlegelést támad, amely eredményre nem vezethet, bizonyítás felvétele nélkül pedig az elsőfokú ítéleti tényállás megváltoztatására nincs mód. Ennek alapján az elsőfokú ítélet helybenhagyásának lehet helye annál is inkább, mert a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megalapozott és kellően megindokolt tényállás került megállapításra, amely szükségszerűen vezetett a két vádlott felmentéséhez.

X. r. vádlott csatlakozott a védőjéhez.

XII. r. vádlott védője a vádlott felmentését indítványozta. Álláspontja szerint nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást, hogy a könyvelést a cégeknél a XII. r. vádlott végezte, de még ha így is volt, akkor is fel kell tenni azt a kérdést, hogy egy könyvelő mit tehet a részére átadott számlák valódiságának vizsgálatával kapcsolatosan. Erre a kérdésre pedig csak azt lehet válaszolni, hogy semmit, hisz nem ő kötötte a megállapodásokat és nem is ő vette át a munkát, így a számla tartalmának valódiságáról fogalma sem lehetett. Ez pedig azt jelenti, hogy XII. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására nem kerülhet sor, hisz egyértelmű és kétséget kizáró bizonyíték nem merült fel arra vonatkozóan, hogy a számlák fiktív voltáról tudott volna.

XII. r. vádlott csatlakozott a védőjéhez.

A kétoldalú fellebbezésekkel megtámadott elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírálta.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásra vonatkozó előírásoknak és a hatályos perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le az eljárást.

Igen széleskörű bizonyítást vett fel, amelynek során nem csak a hatályon kívül helyező végzésben írtakat tartotta szem előtt, hanem részben az ügyészi, a vádlotti és védői bizonyítási indítványoknak helyt adva, másrésztől hivatalból elrendelt bizonyítás lefolytatásával törekedett megalapozott tényállás megállapítására.

Jelen ügyben kiemelkedő szerepet töltött be a szakértői bizonyítás. Így helyes volt az elsőfokú bíróságnak azon eljárása, hogy a tanúbizonyítás egy részét az egyesített szakértői véleményt készítő igazságügyi informatikai szakértő jelenlétében folytatta le, módot adva ezzel is a megalapozott szakértői nyilatkozatra.

Az elsőfokú bíróság igen részletesen foglalkozott a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként történő felhasználhatóságával.

Elmulasztotta azonban ítéletében rögzíteni a felhasználás eljárásjogi feltételeit, amelyet a másodfokú bíróság az alábbiak szerint pótol:

A Fővárosi Bíróság Elnöke a 2010. március 11. napján kelt T.El.0013/2/2010. számú feljegyzésében igazolta a titkos információgyűjtést engedélyező bíróságot, az ügy azonosító adatait, tárgyát, az engedélyezés iránti előterjesztést, annak kereteit és az érintett személyek neveit.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság nyomozási bírója pedig a 2010. november 28. napján kelt 5.Bny.44.880/2011/2. számú végzésével megállapította, hogy a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés eredménye a büntetőeljárásban bizonyítási eszközként felhasználható, mert az akkor hatályos Be. 201. § (1) bekezdés a) pontjában és 206/A. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint a 206/B. § (1) bekezdés b) pontjában írt feltételek maradéktalanul megvalósultak. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés eredménye a jelenleg hatályos Be. rendelkezései alapján is felhasználható (Be. 201. § (1) bekezdés a) pont, 206/A. § (1) és (5) bekezdés).

Az elsőfokú bíróság ítéletének 31-33. oldaláig bezárólag igen részletesen megindokolta, hogy azokat az írásbeli kivonatokat, amelyeknek tartalmát hanganyag nem támasztotta alá, miért nem értékelte a Be. 116. §-a alapján okirati bizonyítékként. Az elsőfokú bíróságnak és a védelemnek az e körben kifejtett érvelésével - szemben az ügyészi állásponttal - a másodfokú bíróság is egyetértett. A titkos információgyűjtés eredményének bizonyítékként történő felhasználhatóságához éppen keletkezésének körülményei okán, a törvényesség és a jogállamiság biztosítása érdekében fokozott garanciális követelmények fűződnek. Így ha a legkisebb igazolt és ésszerű kétely merül fel hitelességével kapcsolatban, bizonyítékként történő értékelésre, helyesen nem kerülhet sor.

Így helytállóan döntött az elsőfokú bíróság, amikor ítéletének 33. oldal első bekezdésében megjelölt telefonbeszélgetéseket hiteles bizonyítékként nem fogadta el.

Az elsőfokú bíróság az eljárásjogi kérdések körében, ítéletének 26-27. oldalán igen részletesen foglalkozott a törvényes vád kérdésével, és helytállóan hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság 1/2007. BK véleményére.

A másodfokú bíróság osztotta - a védelem és különösen Móla Mariann III. r. vádlott védőjének érvelésével szemben - az elsőbírói álláspontot. Az ott kifejtetteket az állandósult bírói gyakorlatra hivatkozással a másodfokú bíróság az alábbiakkal egészíti ki:

A vád törvényessége nem kevesebb, mint amelyet a Büntetőeljárás Törvény a 2. §-ának (2) bekezdésében megkövetel, de annál nem is több. A vád törvényessége valójában a vádirattal szemben támasztott tartalmi követelmények [Be. 217. § (3) bekezdés] minimuma, amelynek keretében a bíróság azt vizsgálja, hogy a benyújtott vád alaki és tartalmi szempontból eljárásra

alkalmas-e [Be. 267. § (1) bekezdés j), k) pont, Be. 309. § (1) bekezdés, Be. 332. § (1) bekezdés d) pont], és ha alkalmasnak találja, ügydöntő határozatában dönt a vádról [Be. 257. § (1) bekezdés 2. mondat].

Nem jelenti a vádelv sérelmét, ha a bíróság ügydöntő határozatában megállapított tényállás ugyan nem fedi teljesen a vádiratban leírt tényeket, de a bűncselekmény törvényi tényállásának lényeges elemeit alkotó tények tekintetében annak megfelel. (1/2007. BK vélemény I. fejezet 2.f. pont) A törvényes vádnak nem fogalmi ismerve az, hogy a büntető törvénybe ütköző cselekmény leírása körében a törvényi tényállás jogi fogalmait használja, elégséges, ha a történeti tények leírása oly mértékben konkrét, hogy azokból - bebizonyítottságot feltételezve - a büntető törvénybe ütköző cselekményre lehet következtetni.

Nem értékelhető továbbá a törvényes vád hiányaként és a vádon túlterjeszkedésként az, ha a bíróság egy bűncselekmény törvényi tényállását megvalósító elkövetési magatartás kapcsán a tett-azonosság keretei között a vádiratban le nem írt tényt is megállapít; a vádelv nem jelent minden részletre kiterjedő azonosságot a vádban leírt és az ítéletben megállapított történeti tények között. (EBH2015.B.10, BH2017.217, BH2011.219)

Az elsőfokú bíróság eljárása során valamennyi bizonyítékot egyenként és összességében értékelt, mérlegelt és tényből tényre is a logika szabályainak megfelelően, túlnyomó részt helyesen következtetett.

A másodfokú eljárás során I. r. vádlott és védője bizonyítási indítványt terjesztett elő, amely az I. r. vádlott kiegészítő igazságügyi orvos szakértői vizsgálatára vonatkozott, tekintettel az újabb orvosi dokumentációkra és egészségi állapotának romlására.

A másodfokú bíróság a bizonyítási indítványnak helyt adott, az eljárást a Be. 363. § (2) bekezdés b) pontja alapján tárgyalásra utalta, és szakértői igazságügyi orvos szakértőt kiegészítő szakértői vélemény elkészítésére kirendelte. A kiegészítő szakértői véleményt a másodfokú bíróság elfogadta, és az abban foglalt megállapításokkal a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja alapján I. r. vádlott személyi körülményeit kiegészíti.

A másodfokú tárgyaláson III. r. vádlott és védője bizonyítási indítványként terjesztették elő tanú6 tanúkénti meghallgatását arra vonatkozóan, hogy az eljárás során III. r. vádlottól lefoglalt pendrive mikor és milyen okból került a III. r. vádlotthoz. Indítványozták továbbá bizonyítás lefolytatását azzal kapcsolatban is, hogy a lehallgatási anyagban szereplő beszélgetések milyen cégekre, iratokra, szerződésekre vonatkoztak.

A másodfokú bíróság a fenti bizonyítási indítványokat, mint szükségtelent a Be. 260. § (1) bekezdésének utolsó fordulata alapján elutasította, ennek indokait a bizonyítékok értékelése körében fejti ki.

VIII. r. vádlott és védője bizonyítási indítványként terjesztették elő az VIII. r. vádlott által a másodfokú eljárás során benyújtott írásbeli vallomás ismertetését, melyet a másodfokú bíróság a Be. 366. § (1) bekezdése keretében teljesített.

Az elsőfokú bíróság túlnyomó részt megalapozott tényállást állapított meg, amely mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hibáktól, hiányosságoktól. A másodfokú eljárásban felvett bizonyítás és a tárgyaláson előadottak alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás - a Be. 352. § (1) bekezdésére figyelemmel - kisebb kiegészítésre, pontosításra szorul az alábbiak szerint:

– Az ítélet 15. oldal 5. bekezdését az alábbiakkal egészíti ki:

I. r. vádlott 2017 januárjától kb. fél éves ciklusban súlyos, életveszélyes állapotrosszabbodáson esett át, a legszigorúbban szabályozott keretek között előbb

gyógyszeres, majd pedig sugárkezelésben részesült, mely kezelések a mai napig nem eredményeztek teljes állapotjavulást. Jelen időpontban hasüregi lokalizációban kettős - meghatározott 23x34x24 és 32x27x29 mm-es mérettel - egy-egy daganatos szövetszaporulat visszamaradása igazolható, mely alapján végső terápiás lépésenként ún. autolog őssejt transzplantáció jöhet csak szóba, ami büntetés-végrehajtási körülmények között eredményesen végrehajtani nem lehet és I. r. vádlott jelen stádiumú betegsége büntetés-végrehajtási körülmények között nem is kezelhető eredményesen. Az onkológiailag szigorú rezsimben protokoll szerint gondozott állapota kritikus, s fentebb említett körülményeknél fogva életveszélyesnek tartandó. (2017. október 11-én kelt 253-1/2017/M kiegészítő igazságügyi orvos szakértői vélemény)

- Az ítélet 16. oldal 6. bekezdését azzal egészíti ki, hogy VII. r. vádlott egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.
- Az ítélet 16. oldal utolsó bekezdését azzal helyesbíti, hogy VIII. r. vádlott női családi állapotú.
- Az ítélet 18. oldal 6. bekezdését pontosítja azzal, hogy VIII. r. vádlott 2009. április 8. napjától - helyesen- 2009. augusztus 26. napjáig volt Kft5 önálló képviselője.
- Az ítélet 19. oldal 4. bekezdését kiegészíti azzal, hogy Kft11-nek nem volt bejelentett informatikai alkalmazottja.

Az így kiegészített, pontosított tényállás már hibamentes, a vádlottak tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul. A felmentést célzó fellebbezések a mérlegelő tevékenységet támadják, amely megalapozott tényállás mellett, a perrendi szabályok alapján nem vezethet eredményre.

Az elsőfokú bíróság a széleskörű bizonyítás során feltárt valamennyi bizonyítékot az értékelési körébe vont és indokolási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. Kellően megindokolta, hogy mely bizonyítékokat és milyen körben fogadott el, illetve, hogy melyeket és milyen körben vetett el.

Az elsőfokú bíróság - a vádirat által megszabott keretek között - vizsgálta, hogy az alvállalkozók által kibocsátott számlák mögött állt-e tényleges és valós gazdasági esemény, vagy pusztán csak azt a célt szolgálta, hogy Zrt1, mint a számlák befogadója jogosulatlanul csökkentse az áfa és társasági adó fizetési kötelezettségét.

A fenti kérdés megválaszolása az elsőfokú bíróság részéről kétirányú elemzést igényelt, amelyet a Fővárosi Törvényszék hiánytalanul el is végzett.

Az alvállalkozói oldalról ugyanis vizsgálnia kellett, hogy a számlák kiállítása mögött állt-e valós gazdasági esemény, vagy tényleges esemény nélkül került kibocsátásra a számla abból a célból, hogy a megrendelő jogosulatlanul csökkenthesse az áfa fizetési kötelezettségét.

Zrt1, mint számlabefogadó oldaláról pedig vizsgálnia kellett a tudati oldalt, a csalárdság fennállását, azaz, hogy adókerülő, illetve adócsökkentési célból fogadta-e be a számlákat.

E körben döntő jelentőséggel bírt az összehangolt házkutatás alkalmával lefoglalt dokumentumok összessége, melyet szakértő² igazságügyi könyvszakértő, szakértő³ igazságügyi adó-, járulékos és könyvszakértő, illetve szakértő⁴ igazságügyi informatikai szakértő dolgoztak fel.

E dokumentumok tartalmát, továbbá az adóbevallások és az adófolyószámlák adatait, azok hitelességét támadás az eljárás során nem érte, ekként pedig az elsőfokú ítélet 43. oldalán rögzítettek megalapozott ténymegállapítások, melyek arra vonatkoztak, hogy az alvállalkozói kör többsége a kiszámlázott munka után járó áfa-t is bevallotta az APEH felé. Az áfa megfizetésére azonban nem került sor, mert költség számlák beállításával az alvállalkozói cégek minimalizálták a fizetendő áfa összegét.

Azt sem vitatták az eljárás során a vádlottak, hogy a kiszámlázott összegek kifizetése ténylegesen megtörtént az alvállalkozók felé.

Az együttes szakértői vélemény 48-50. oldalán, illetve a kiegészítő szakértői vélemény 10-12. oldalán szereplő adatokból az is megállapítható volt, hogy az átutalt összeg döntő részét VI. r., VII. r. és VIII. r. vádlottak rövid időn belül készpénzben felvették, mely tény ugyancsak nem volt vitatott a vádlottak által az eljárás során.

Az elsőfokú bíróság a projekteket és azok műszaki tartalmát a dokumentáció és az Alkotmányvédelmi Hivatal közlése alapján pontosan tüntette fel a tényállásban, melynek lényeges pontjaira az elsőfokú ítélet 20., 21. és 45., illetve 46. oldalain utalt. E beszerezett adatokból egyértelműen kitűnik, hogy Zrt1 mellett több ismert informatikai cég - így pl. az Kft12, cég1, továbbá Zrt3 - is pályázó volt az egyes projektekre, a pályázás sikertelensége után pedig alvállalkozói, illetve tanácsadói munkára valamennyien jelentkeztek Zrt1.-nél.

A meghirdetett projektek tárgya nyilvánvalóan felkeltette a piacon lévő informatikai cégek érdeklődését, a pályázatok pénzügyi volumene pedig arra ösztökölte e cégeket, hogy valamilyen formában - akár alvállalkozóként, akár tanácsadóként - kapcsolódhassanak a projektekhez.

E körben került kihallgatásra az eljárás során tanú12, tanú4, tanú5, tanú3, tanú15, tanú16 és tanú17, akik valamennyien egybehangzóan elmondták, hogy a projektek megvalósításához „széleskörű” apparátusra és jelentős létszámra volt szükség, amivel ismereteik szerint Zrt1 nem rendelkezett. Így számukra is nyilvánvaló volt, hogy az informatikusok létszámát Zrt1-nek bővítenie kell, és alvállalkozókat is igénybe kell vennie.

Ennek ellenére Zrt1 a közbeszerzési eljárás során csak Kft3-t jelölte meg, mint olyan céget, amelyet alvállalkozóként kíván igénybe venni a munka elvégzéséhez, noha Zrt1 vezetése nyilvánvalóan tudta - és ezt a fenti tanúk vallomása is alátámasztotta -, hogy informatikusokból álló fejlesztési csapatot kell létrehoznia, és emellett új alvállalkozókat is be kell vonnia a projektek megvalósításába.

Ugyanakkor Zrt1 nem a pályázaton vele együtt elindult, illetve a szakmában igen ismert cégeket vont be a pályázat elnyerését követően alvállalkozóként a projektek megvalósításába, hanem a cégcsoport²-at, mely cégekről I. r. vádlott maga is tudta, hogy a hivatali jegyzékén nem szerepelnek, az oda történő felvételük az ellenőrzés során elutasításra került.

Mindezek alapján megalapozottan vonható le az a következtetés, hogy Zrt1 tudatosan megsértette a 143/2004. (IV. 2.) Kormányrendelet 4. § (2) bekezdését, mert a pályázat elnyerése után előzetes bejelentés és engedély hiányában vont be alvállalkozókat, illetve teljesítési segédeket a feladatok megvalósításához.

Nem foghat helyt tehát I. r. vádlottnak az a védekezése, hogy a pályázat benyújtásakor biztos volt abban, hogy nem kell a feladat megvalósításához alvállalkozó, azonban a későbbiek során - a megrendelővel történő egyeztetés elhúzódásakor - világossá vált a számára, hogy szükséges lesz a munka kiszervezése.

A fentebb már hivatkozott tanúk, továbbá a 3. számú tanú vallomása ugyanis ezt a I. r. vádlott által előterjesztett védekezést önmagában is cáfolta.

Cáfolta továbbá a fenti védekezést az a tény is, hogy projekt3 és projekt4, projekt5, projekt6 és projekt7 projektek is párhuzamosan futottak, így nyilvánvaló volt a feladatok volumenéből következően, hogy Zrt1 saját maga, segítség nélkül ezeket megvalósítani nem tudja.

Helyesen, a hatályon kívül helyező végzésben foglaltaknak megfelelően vizsgálta az elsőfokú bíróság az alvállalkozói kör tagjait, a közöttük fennálló személyi és működési kapcsolatot és azt is, hogy tevékenységi körük és személyi feltételeik alkalmassá tették-e ezeket a cégeket az alvállalkozói szerződésben foglalt feladatok elvégzésére.

E körben vizsgálódva, az elsőfokú ítéleti megállapításokon (ítélet 69. oldal) túlmenően jelentőséggel bír, hogy az engedély és előzetes bejelentés nélkül igénybe vett alvállalkozók közül Kft5 alapítási ideje 2007. január 8. napja, Kft6 alapítási ideje 2007. január 8. napja, Kft1 alapítási ideje 2008. október 3. napja és ugyanez a nap Kft2 alapítási időpontja is, vagyis egyértelműen rögzíthető, hogy a cégek az együttes szakértői vélemény 10-16. oldalán felsorolt projektek indulásához közeli, illetve azzal azonos időpontban kerültek megalapításra.

Egyértelműen megállapítható továbbá a meghirdetett projektekhez közeli időpontban alapított gazdasági társaságok vezető tisztségviselői között a személyi összefüggés is, a személyek összefonódása, az egymás között váltogatott pozíciók ténye, melyet az elsőfokú ítélethez csatolt 1. számú melléklet pontosan tükröz.

Ebből az ábrából rögzíthető az is, hogy a meghirdetett pályázathoz közeli időpontban alapított gazdasági társaságok és a korábbi időben alapított Bt2 között is igen szoros személyi és gazdasági kapcsolat állt fenn.

Ezzel összefüggésben az elsőfokú ítélet 61. oldalán kifejtettek minden tekintetben helytállóak annak hangsúlyozása mellett, hogy ezek a " frissen alapított " gazdasági társaságok informatika terén referenciával nyilvánvalóan nem rendelkeztek, tevékenységi körükbe a programozás, szoftverfejlesztés egyáltalán nem volt beilleszthető, legfeljebb az " egyéb tevékenységi " körben került megemlítésre ez a tevékenység, emellett informatikus végzettséggel rendelkező bejelentett alkalmazottakkal vagy egyáltalán, vagy megfelelő létszámban nem rendelkeztek. (elsőfokú ítélet 62. oldal és együttes szakértői vélemény adatai)

Jelentőséggel bír ezen túlmenően az a tény is, hogy a fenti gazdasági társaságokban ugyanaz a négy-nyolc fő informatikus dolgozott (elsőfokú ítélet 55. oldal) akiket időszakonként egyik cégből a másikba helyeztek minden különösebb indok nélkül. Tanú18, tanú19, tanú20, tanú21, tanú22 megerősítették, hogy ők több cégbe voltak bejelentve, míg tanú23 arról nyilatkozott, hogy a fizetését mindvégig IX. r. vádlottól, míg tanú10 tanú pedig tanú18-tól kapta mindig készpénzben.

Ezek a tények az egymás mellett futó projektekre is figyelemmel azt bizonyítják, hogy a szakképzett informatikusok munkahelyének változtatására azért volt szükség, hogy az egyes gazdasági társaságoknál papíron az „informatikus szakképzettség” biztosított legyen. Semmi más nem indokolta ugyanis a munkáltató megváltoztatását, hiszen a tanúk maguk is elmondták, hogy a munkát mindig ugyanazoktól a személyektől (tanú8-tól és tanú9-től) kapták meg, és nekik is adták át, annak elvégzését követően.

A fenti gazdasági társaságok közötti összefonódásra utalnak az elsőfokú ítélet 69. oldalán feltüntetett tények is, amelyek gyanúokként történő megnevezése alapvetően téves volt az elsőfokú bíróság részéről. Ezek ugyanis bizonyítékokkal alátámasztott tények, melyek további következtetések levonására adnak a bíróság számára alapot.

Az a tény, hogy a könyvelő személye az érintett alvállalkozói gazdasági társaságoknál XII. r. vádlott volt, továbbá az a tény, hogy Kft5 eladására 2009. február 23. napján, Kft11 eladására 2009. március 27. napján, míg Kft6 eladására 2009. április 19. napján került sor külföldi személyek részére, továbbá, hogy Kft11-nek nem volt fellelhető a székhelye sem, mind-mind a gazdasági társaságok közötti összefonódásra, és az adóelkerülő tevékenység folytatására utalnak. A cégek fantomizálása pedig egyértelműen a kompromittáló cégiratok eltüntetését célozta.

Nem sorolható azonban ebbe a körbe Kft3. E gazdasági társasággal kapcsolatban megállapítható, hogy Zrt1 Kft3-at szabályosan bejelentette, mint a projekt megvalósításához igénybe venni kívánt alvállalkozót. Ezért e cég átvilágítására sor került és a közreműködését is engedélyezték.

Kft3 a többi alvállalkozóhoz képest nagyságrendekkel nagyobb összegben vallott be és fizetett általános forgalmi adót.

Megállapítható továbbá, hogy Kft3 élén ügyvezetői rangban álló IV. r. vádlott rendelkezett informatikai végzettséggel, amelyet a megismételt eljárás során bevont igazságügyi könyv- és informatikai szakértők is elismertek, mint magasan kvalifikált végzettséget.

Az eljárás során kihallgatott tanúk közül tanú24, tanú25 és tanú26 megerősítették IV. r. vádlottnak azt az előadását, hogy Kft3 informatikai tevékenységet is folytatott az 1995. évi alapításától kezdődően, és a pályázat elnyerését követően IV. r. vádlott rendszeresen konzultált Zrt1 élén álló I. r. vádlottal is a feladat megvalósításával kapcsolatban.

A fenti tanúk nyilatkoztak arról is, hogy Kft3 szoros kapcsolatban állt Bt1-gyel, valamint a Kft4-gyel is.

Ugyanakkor Kft3, Kft4, valamint Bt2 tanúként kihallgatott alkalmazottai közül (elsőfokú ítélet 56-57. oldal) senki nem tett említést arról, hogy Kft3 alvállalkozói, azaz Kft4 és a Bt2, bármilyen kapcsolatban álltak volna, vagy bármilyen formában érintkeztek volna Zrt1-gyel.

Megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az eljárás során nem merült fel olyan bizonyíték - sem okirat, sem tanúvallomás, vagy lehallgatási anyag -, amely azt bizonyította volna, hogy Zrt1 vezetői tudtak vagy tudhattak volna arról, hogy Kft3 alvállalkozókkal végezteti el a vállalt munkát és Zrt1 által átutalt pénzt e cégeknek tovább utalja. Ezt a feltételezést cáfolja egyébként Zrt1 és Kft3 közötti szavatossági per megtörténtének ténye is.

Hangsúlyozni szükséges, hogy a vádirat nem tért ki Kft3, valamint e két alvállalkozói cég között fennálló kapcsolatra, azt egyáltalán nem vizsgálta, arra vonatkozóan semmiféle tény nem tartalmazott, így a tényállásban szereplő azon három számlának az elsőbíróság általi behatóbb vizsgálata, amelyek a szakértők véleménye szerint meghaladták Kft3 emberi és szellemi kapacitását, nyilvánvalóan már a vádon való túlterjeszkedést jelentették volna. A vádiratban rögzített tények hiányában ugyanis jelen ügy tárgyát nem képezhette Kft3, valamint a két alvállalkozói cég közötti esetleges fiktív számlázás ténye.

E vonatkozásban tehát az ügyészi érvelés - amely IV. r. és ezzel összefüggésben X. r., XI. r. vádlottak felmentését támadta - nyilvánvalóan nem fogadható el.

A hatályon kívül helyező határozatban írt iránymutatásoknak megfelelően az elsőfokú bíróság helyesen járt el akkor, amikor behatóan vizsgálta az elnyert projektek Zrt1 általi, illetve az alvállalkozói cégek bevonása útján történő megvalósíthatóságának lehetőségét, vagyis a személyi és tárgyi feltételek tényleges meglétét.

Igazgatóság1-től beszerzett NYENYI lapok objektív bizonyítékot jelentettek a másodfokú bíróság álláspontja szerint is az eljárás során, mely NYENYI lapok alapján pontosan megállapítható volt, hogy az egyes cégek hány bejelentett alkalmazottal rendelkeztek a vádbeli időben és arra vonatkozóan is, hogy ezek a személyek megfelelő képzettséggel rendelkeztek-e a vállalt projektek megvalósításához.

Az elsőfokú ítélet 62. oldalán található adatok és az együttes szakértői vélemény adatai nyújtottak alapot a teljesíthetőség vizsgálatára.

Kétségtelen, hogy a projektek megvalósulásának pontos menetét igazoló dokumentumok - teljesítési igazolások - nagyszámú hiánya pontos adatok meghatározását az eljárás során nem tette lehetővé. Azt azonban a szakértők kétséget kizáró módon meg tudták állapítani, hogy az igazolt létszámok és a végzettségi adatok alapján melyek azok a munkafázisok, amelyek biztosan elvégezhetőek voltak a gazdasági társaságok által.

Az elsőfokú bíróság a Be. 4. § (2) bekezdés messzemenő figyelembe vételével értékelte az adatokban rejlő bizonytalansági tényezőket akkor, amikor a kérdésesnek minősített munkákat, illetve számlákat lehetségesen teljesítettnek elfogadta. A szakértői véleményt ért védői támadások a másodfokú bíróság álláspontja szerint ezért nem megalapozottak.

A szakértők maguk is úgy nyilatkoztak, hogy a teljesítmény mérésére használt „emberhó” adat, mint mérési szám jelentős szórást mutat ugyan, de arra mindenképpen alkalmas, hogy az informatikus alkalmazottakkal nem rendelkező cégek által kiállított számlák alapján a munka elvégezhetőségét minimális szinten véleményezhessék.

Az ugyanis nem vitás, hogy a vádbeli cégek megfelelő számú és végzettségű szakember gárdával nem rendelkeztek.

Ugyanakkor a munka számlázása, valamint lekönyvelése az alvállalkozói cégek részéről megtörtént és ugyancsak megtörtént az adóbevallásban történő feltüntetése is ezen összegeknek.

Nyomatékosan hangsúlyozza a másodfokú bíróság a védői érvelésekkel szemben, hogy továbbra is alapvető számveteli és az adólevonási joghoz kapcsolódó követelmény, hogy csak alakilag és

tartalmilag hiteles számla nyújthat alapot az adólevonásra, a számla pedig csak akkor hiteles, ha a feltüntetett munka, illetve annak elvégzése abból nyomon követhető.

Ez jelen esetben, mint feltétel nem teljesült, így nem nyert bizonyítást, hogy a gazdasági esemény valóban a számlán feltüntetett cégek között ment-e végbe.

Ennek eredményeként a 33 darab számla fiktivitását az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg a szakértői véleményben írtak szerint.

Utal a másodfokú bíróság arra a korábban már kifejtett tényre is, hogy az alvállalkozói cégek egy része lényegében a projektek kiírásával egy időben alakult.

Emellett nyilvánvalóan és bizonyítottan összefonódott személyi körhöz kapcsolódtak, ezen túlmenően megfelelő szakértelemmel és szakképzettséggel rendelkező személyzettel, és referenciával nem vagy kevésbé rendelkeztek.

Ennek előrebocsátása után leszögezhető, hogy az egymást jól ismerő cégvezetőknek nyilvánvalóan nem állt érdekében a szakértők által nem megfelelőnek minősített számlák esetében az áfa befizetése sem.

A megkötött alvállalkozói szerződések, továbbá a munka megvalósulása során kiállított gyér számú teljesítési igazolás valódi célja a gazdasági társaságok részéről az volt, hogy az áfa és a társasági adóalapot csökkentő költség levonására alkalmas számla kiállításra kerüljön és a számlákat Zrt1 a könyvelésébe be tudja építeni.

Ezt a következtetést támasztják alá a lehallgatási jegyzőkönyvek is.

Az elsőfokú ítélet 71. oldal 3. bekezdésében a lehallgatási jegyzőkönyvekből idézettek egyértelműen arra utalnak, hogy Zrt1 „elsüllyesztette”, „eltüntette”, valójában eladta az alvállalkozói cégek egy részét, ami egyértelműen a szabálytalan gazdasági tevékenységre illetve a szabálytalan működés nyomainak eltüntetésére utal.

Ennek a magatartásnak a korrigálásaként a beszélgetés során még a cégek „visszavásárlása” is felmerült, nehogy az eladás - annak gyorsasága és az eladás körülményei miatt - gyanússá váljon.

Egyértelmű a lehallgatási anyagból, hogy az ügyletek irányítója I. r., illetve V. r. vádlott volt, aki egyébként a cégek eladását intézte és az eladással kapcsolatos iratok hollétéről is tudott, illetve azokat őrizte is.

Az is egyértelmű az ítéletben szereplő bizonyított tények alapján, hogy III. r. vádlott is tisztában volt a gazdasági társaságok szabálytalan, adóelkerülést célzó működésével, különben nyilvánvalóan szóba sem kerülhetett volna a beszélgetés során az egyes alkalmazottak cégek közötti indokolatlan mozgatása, továbbmenően a cégekre vonatkozó adatok, iratok „ledarálása”, stb.

Bizonyított a rögzített beszélgetések alapján, hogy nagy összegű pénz került kiszámlázásra VII. r. vádlott nevére Kft1 részéről és kiderült a beszélgetésekből az is, hogy a pénzügyi manőverekben VIII. r. vádlott is tevőlegesen részt vett.

A lehallgatási anyagokból egyértelmű, hogy I. r. és III. r. vádlott irányító szerepet gyakoroltak a gazdasági társaságok működésének összehangolásában, továbbmenően az is, hogy V. r. és kisebb súllyal VIII. r. vádlott egyértelműen szervezői illetve végrehajtói szerepet tölthettek be.

V. r. vádlott védőjének érvelésére reagálva kiemeli a másodfokú bíróság, hogy szervezői, informátori és végrehajtói szerepe teljes mértékben független attól a tényről, hogy a vádbeli

időszakban két gazdasági társaság ügyvezetői posztját VIII. r. vádlott töltötte be (2009. április 8 és 2010. augusztus 26. napja között Kft5, 2009. május 20. és 2011. november 22. között Kft2)

Az irányítói, szervezői és végrehajtói szerepkör betöltése ugyanis az ügyvezetői tisztségtől független, és különösen igaz ez VIII. r. vádlott vonatkozásában, akivel V. r. vádlott igen jó kapcsolatban állt, és a végrehajtói szerepkör is kettőjük között oszlott meg.

A beszélgetés során használt „virágnyelv” azt igazolja, hogy V. r. vádlott mindenről tudott ami Zrt1-nél illetve a cégcsoport2-n belül történt, azokról folyamatosan beszámolt I. r. és III. r. vádlottaknak, akik a részleteket és a további teendőket illetően utasításokat adtak részben neki, illetve VIII. r. vádlottaknak.

Kiderült a beszélgetésekből, hogy Zrt1 számára kompromittáló iratok is fellelhetőek voltak más, Zrt1 ellenőrzése alatt nem álló helyeken, amelyek visszaszerzése, illetve megsemmisítése feltétlenül fontos volt nyilván azért, hogy az adóelkerülést célzó működésre fény ne derüljön.

Tényként kell megállapítani, hogy az APEH vizsgálatot folytatott a gazdasági társaságok egy részénél, mely miatt a gazdasági társaságok érintett ügyvezetői az APEH-nál történő meghallgatásuk előtt egyeztettek a mondanivalójukat. Ezek az egyeztetések - amely a védelem szerint nem tilos -, továbbá a meghallgatásokról készült jegyzőkönyvek egymás részére történő átadása nyilván nem a gazdasági társaságok szabályos együttműködésével kapcsolatos tények összehangolására irányult, hanem azt célozta, hogy a gazdasági társaságok működésében meglévő és az adóelkerülést célzó szabálytalanságokat egybehangzóan eltitkolják az adóhatóság elől.

Csakis ezzel magyarázható a beszélgetésekből is kitűnő azon cél, hogy a terhelő dokumentumok mielőbbi eltüntetése megtörténjen.

A fenti bizonyítékok alapján pedig helyesen következtetett arra az elsőfokú bíróság, hogy Zrt1 oldaláról a csalárdság megállapítható, a nem hiteles számlákat adócsökkentési célból fogadta be.

Az eljárás során a vádlottak egyéni felelősségét vizsgálva a másodfokú bíróság nem osztotta az ügyészség álláspontját II. r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapíthatóságával kapcsolatosan. Az elsőfokú bíróság az ítélet 78-79. oldalán részletesen mérlegelte II. r. vádlott tekintetében a fellelhető bizonyítékokat.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint - osztva az elsőfokú bíróság okfejtését - nem merült fel olyan tény vagy bizonyíték, amely II. r. vádlott büntetőjogi felelősségét megalapozná.

Pusztán az a tény, hogy a felügyelő bizottság elnöke volt, vagyis olyan személy, aki részt vett a szakmai egyeztetéseken, még nem bizonyítja azt, hogy I. r. vádlottal közösen irányította volna Zrt1-t.

A lehallgatási anyagból egyrészt az állapítható meg II. r. vádlott személyét illetően, hogy őt utólag tájékoztatták bizonyos dolgokról a vádlott társai, illetve I. r. vádlott, vagyis nem mindenről tudott, ami Zrt1-ben megtörtént. (elsőfokú ítélet 71. oldal) Ez a tény pedig inkább azt a vádlotti állítást támasztja alá, hogy a Zrt. irányításában aktívan nem folyt bele.

Másrészt az is megállapítható volt a lehallgatási anyagból, hogy II. r. vádlott rendszeres kapcsolatot tartott V. r. és VIII. r. vádlottal, velük találkozott, tárgyalásokat folytatott, de olyan konkrét adat, amely azt bizonyítaná, hogy II. r. vádlott tudott a fiktív számlák befogadásáról, a pénz felvételekkel illetve utalásokkal kapcsolatos szervezésekről a lehallgatási anyag alapján sem volt fellelhető.

A másodfokú eljárás során elhangzott védői észrevételekre reagálva a másodfokú bíróság az alábbiakat emeli ki.

I. r. vádlott védőjének a lehallgatással kapcsolatos érveire reagálva hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy megalapozottan utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a korábbi eseményekre utalás felbukkant a beszélgetések során, és ez ténybeli következtetések alapjául is szolgált a bíróságok számára.

Az adóigazgatási eljárásban született határozatok végeredményét az ítélet az 51. oldalon pontosan tartalmazza, a határozatok tartalmának tárgyalás anyagává tétele is megtörtént, következésképpen nem helytálló a védők részéről az az érvelés sem, mely szerint a bíróság figyelmen kívül hagyta az adóigazgatási eljárás vizsgálatának eredményét.

Ezt a többi védő részéről is elhangzott kifogást cáfolja továbbmenően az a tény is, hogy az elsőfokú ítélet részletesen mérlegeli, ütközteti a vádlottak adóigazgatósági eljárás során tett nyilatkozatait az egyéb nyilatkozataikkal illetve az egyéb bizonyítékokkal.

Ami pedig az adóhatósági eljárás során született határozat ténymegállapításait, és az eljárás végeredményét illeti, a másodfokú bíróság nyomatékosan hangsúlyozza, hogy az adóhatóság ténymegállapításai a Be. 10. § helyes értelmezése szerint a büntetőbíróság számára semmiféle kötőerővel nem bírnak.

Az adóhatósági vizsgálat célja és ennek során az adóhatóság feladata is eltér a büntetőbíróságtól.

Nem alaposak azok a védői érvelések sem, mely szerint a NYENYI lapokra tényállás alapítani egyáltalán nem lehet.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ugyanis éppen a NYENYI lapok adatai tekinthetők objektív adatoknak, emellett az is megállapítható, hogy azok tartalma és az egyéb bizonyítékok - úgymint tanúvallomások, számlák adatai, szerződések adatai, bejelentett alkalmazottak száma, stb. - értékelése, összevetése és mérlegelése is megtörtént, az abban foglaltakat a szakértők is elemezték az eljárás során.

A társasági adóval kapcsolatos védői érvek sem alaposak, hiszen a teljesítés ténye semmiféle adójogi következtetés levonását önmagában nem teszi lehetővé.

A társasági adó alapja ugyanis az adózás előtti korrigált eredmény, amely magában foglalja az üzleti-, pénzügyi és rendkívüli tevékenység eredményének az összegét.

A másodfokú bíróság ismét hangsúlyozza, hogy Zrt1 a saját teljesítőképességének korlátait tudva és azt figyelmen kívül hagyva az alvállalkozók pályázat során történő előzetes bejelentésére vonatkozó előírások megszegésével éppen azt kerülte ki szándékosan, hogy az alvállalkozók előzetesen ellenőrizhetőek legyenek, ekként pedig az ezt támadó védői álláspontok semmiféle alappal nem bírnak.

A III. r. és VIII. r. vádlott által a jelen másodfokú eljárás során csatolt vallomások tekintetében megállapítható, hogy azok a tartalmukat tekintve egymást erősítik, melyet azonban - egyéb tényadatok hiányában - a másodfokú bíróság elfogadni nem tudott.

Az a tény, hogy a beszélgetés során konkrét cégek neve nem hangzott el, még nem teszi hihetővé azt, hogy a két vádlott most, az eljárás végén és "egyidejűleg ébredt rá" arra, hogy a beszélgetés valódi alapja egy korábbi üzleti vita volt és a beszélgetés tartalma is ahhoz kapcsolódik. Ezzel szemben a beszélgetésből egyértelműen kitűnik, hogy annak tárgya egy jelentős szervezést igénylő, igen nagy összegű pénzfelvétel volt.

Ekként pedig a III. r. és VIII. r. vádlott és védőik által előterjesztett bizonyítási indítványokat, mint szükségtelent, a másodfokú bíróság elutasította.

III. r. vádlott vallomása azonban annak bizonyítására mindenképpen alkalmas volt, hogy megállapítható legyen a másodfokú bíróság által is az a tény, mely szerint III. r. vádlott nem csak 2005. december 1-jétől 2007. május 31-ig, illetve 2010. január 11. napjától állt alkalmazotti jogviszonyban Zrt1-nél, hanem 2007. május 31. napját követően is, pontosan 2008. február 6. és 2010. január 8. napja között. E mellett pedig 2009. november 5. napjáig a Zrt. részvényese is volt.

Rögzíthető volt továbbá, hogy ebben az időszakban részben párhuzamos alkalmazotti jogviszonyban állt Kft7-nél is.

A fenti tények pedig cáfolják III. r. vádlott azon védekezését, hogy mint Kft7 alkalmazottja, Zrt1 ügyleteiről nem bírt tudomással.

Ekként pedig az elsőfokú ítélet 80. oldalán található megállapítások megalapozottak és helytállóak.

A III. r. vádlottól lefoglalt pendrive-val kapcsolatosan a másodfokú bíróság a III. r. vádlott védekezésével szemben hangsúlyozza, hogy az informatikus szakértő szerint a pendrive-on található fájl keletkezési időpontja 2008. és ezt az ítélet 73. oldal utolsó mondata helyesen tartalmazza.

Az a tény, hogy Zrt1 jogásza az APEH jegyzőkönyveket III. r. vádlottnak észrevétel megtétele céljából átadta, egyértelműen azt bizonyítja, hogy III. r. vádlott Zrt1 ügyeit pontosan, részletesen, a könyvelést és a pénzügyeket tekintve pedig különös alaposággal ismerte. Ennek hiányában nem került volna sor a jegyzőkönyvek észrevétel megtétele és véleményezése végett történő átadására sem.

Ezen ténybeli következtetés tükrében tanú6 tanúkenti meghallgatása a másodfokú tárgyaláson szükségtelen volt.

VI. r. vádlott védőjének érvelésére reagálva kiemeli a másodfokú bíróság, hogy Kft11 alvállalkozóként történő pályázásának ténye, az azt követő átvilágítása és végül a jegyzékbe vételének elutasítása éppen azt bizonyítja, hogy felkészültségben, szaktudásban, létszámban stb. nem felelt meg a kiírt pályázati feltételeknek. Ebből levonni azt a következtetést, hogy ha jelentkezett, akkor nem lehetett célja adóelkerülésben részt venni egyáltalán nem helytálló már csak azért sem, mert végül - kijátszva az előzetes szűrés eredményét - mégis részt vett a projekt megvalósításában annak ellenére, hogy a hivatalos jelentkezését elutasították.

VII. r. vádlott védőjének érvelésével szemben azt hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy sem a lehallgatási anyag sem a tanú18-cal folytatott telefonbeszélgetés tartalma nem nyújt alapot olyan következtetés levonására, amely a magasan kvalifikált informatikai munkavégzés tényleges megvalósítását VII. r. vádlott cége részéről igazolta volna. Nem róható az elsőfokú bíróság terhére, hogy a munka elvégzésével kapcsolatban nem vett fel bizonyítást, mert nem ez volt a feladata, a vádon nem terjeszkedhetett túl.

VIII. r. vádlott védőjének érveire - NYENYI lapok, „emberhó”, mint munkavégzési mérték, lehallgatási anyag felhasználhatósága - részben már kitért a másodfokú bíróság.

Arra a védői érvelésre reflektálva, amely szerint a munka elvégzése nem csak bejelentett személyek által történhet meg, a másodfokú bíróság azt hangsúlyozza, hogy a számla hitelessége részben azáltal valósul meg, hogy a gazdasági esemény a számlán feltüntetett felek között jön létre. A védői érvelés pedig éppen ezt teszi kétségessé.

IX. r. vádlott védőjének érvelése ugyancsak nem megalapozott. A lehallgatási anyagból egyértelműen kiderült, hogy Bt2 ügyvezetője az APEH meghallgatás után a jegyzőkönyvet tovább adta, tájékozódott V. r. vádlotton keresztül arról, hogy Zrt1-nek adjon e jegyzőkönyvet, vagy másolatot és arról is szó esett, hogy az APEH- nál történt meghallgatásról III. r. vádlott nem is tudott.

Ezek megalapozzák az elsőfokú ítélet 83. oldalán írt megállapítások helytállóságát.

XII. r. vádlott esetében a hanganyagból egyértelműen levonható az a következtetés, hogy III. r. vádlott utasításai szerint járt el, és V. r. vádlottal tartott kapcsolatot. Az elsőfokú ítélet 82. oldalán megjelölt körülményekre egyértelmű rálátása volt, mint az adóelkerülésben részt vevő öt cég könyvelőjének.

Mindezek alapján helyes az az első bírói okfejtés, hogy XII. r. vádlott tisztában volt azzal, hogy segítséget nyújt az adófizetési kötelezettség kijátszásához valamennyi cég vonatkozásában.

A másodfokú bíróság I. r., III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r. és XII. r. vádlottak cselekvőségét a tényállásban írtak szerint bizonyítottak látták.

II. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlottak esetében a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységével és annak eredményeként a vádlottak felmentésével. Az ezzel ellentétes ügyészi érvelés a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalmába ütközik, és a hatályos perrendi szabályok szerint erre nincs törvényes lehetőség.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság I. r., III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r. és XII. r. vádlottak bűnösségére és törvényes a minősítés.

A másodfokú bíróság az adó csalás büntetével kapcsolatban az elsőfokú ítélet 83-84. oldalán lévő jogi indokolással egyetért, és azt az alábbiakkal egészíti ki:

Az adócsalás kerettényállás, amelynek tartalmát az adókötelezettséget megállapító igazgatási normák határozzák meg.

Az adóztatás körében az Európai Unió a tagállamokra kötelező szabályokat alkothat és alkot. E szabályok érvényesülését a tagállamoknak a saját jogrendszerükben biztosítaniuk kell. Gondoskodniuk kell tehát arról, hogy mind a hazai jogi szabályozások, mind az ítélkezési gyakorlatuk összhangban legyen az Európai Unió szabályaival és az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatával.

Az uniós jognak megfelelő ítélkezési gyakorlat kialakítása értelemszerűen az adócsalás büntette miatt eljáró büntetőbíróságok számára is kötelező. A Fővárosi Ítélőtábla ezért az általános forgalmi adóra elkövetett adócsalás jogszabályi feltételeinek a vizsgálata során figyelemmel volt az Európai Unió jogszabályaira és az Európai Unió Bíróságának az ítélkezési gyakorlatára is. Figyelembe vette tehát a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006. november 28-i 2006/112/EK. tanácsi irányelv rendelkezéseit, az Európai Unió Bíróságának a C-80/11. és C-142/11. számú egyesített ügyekben a 2012. június 21-én meghozott ítéletét.

A Bíróság ítéletének 41. pontja szerint az adócsalás, az adóelkerülés, illetve más visszaélések elleni küzdelem olyan célkitűzés, amelyet a 2006/112. számú irányelv is elismer és támogat. E tekintetben a Bíróság következetes gyakorlata szerint a jogalanyok az uniós jog normáira nem hivatkozhatnak csalárd módon vagy visszaélés szerűen. Ennél fogva a nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak meg kell tagadniuk az adólevonási jog által biztosított előnyt, ha objektív körülmények alapján megállapítható, hogy e jogra csalárd módon vagy visszaélésszerűen hivatkoztak.

Ezeket a szabályokat és elveket is figyelembe vette a Fővárosi Ítéltábla, amikor a vádlotti és védői fellebbezések megalapozottságát vizsgálta.

Az elkövetéskor és a jelenleg is hatályos Áfatörvény szerint az adólevonási jog kizárólag az előzetesen felszámított adó összegét hitelesen igazoló dokumentum (számla) birtokában gyakorolható. Ebből tehát az következik, ha ez a dokumentum nem áll rendelkezésre vagy nem hiteles, az adólevonási jog nem gyakorolható.

A másodfokú bíróság az irányadó tényállás alapján megállapította, hogy Zrt1-nek az elsőfokú ítélet 23. oldalán szereplő kimutatás szerint nem állt rendelkezésére az előzetesen felszámított adó összegét hitelesen igazoló dokumentum. A Zrt. ügyvezetője, I. r. vádlott által felhasznált 33 darab számla ugyanis tartalmában valótlan számla volt (a mögötte álló gazdasági esemény tartalma és szereplői tekintetében), amely alapján 589.378.000 forint áfa-t helyezett jogosulatlanul levonásba, és ezen összeggel jogtalanul csökkentette a költségvetés adóbevételeit.

A másodfokú bíróság a továbbiakban vizsgálta az Áfatörvényben foglalt azon megállapítást, miszerint a számlában feltüntetett adatok valóságáért a kibocsátó felelős. A számla befogadójaként feltüntetett adóalany adózással kapcsolatos jogai nem sérülhetnek, ha az adóköteles tényállás kapcsán - jelen esetben - a szolgáltatásnyújtás körülményeit figyelembe véve, kellő körültekintéssel járt el.

Jelen ügyben azonban ezt a kellő körültekintést cáfolja az az ítéleti ténymegállapítás, hogy I. r. vádlott Zrt1 képviselőjében, általa is tudottan valótlan tartalmú számlákat fogadott és állított be a könyvelésébe.

Arra nézve az eljárás során nem merült fel adat, hogy I. r. vádlott tévedésben lett volna a számlák hamis voltát illetően. Az alvállalkozóként működő vádlottak pedig egyértelműen tisztában voltak a számlák kiállításakor azok hamis tartalmával.

Ekként pedig a vádlottak cselekményének az elsőfokú bíróság általi minősítése a forgalmi adóval összefüggésben, ideértve az elkövetői minőséget is, a másodfokú bíróság álláspontja szerint törvényes.

A társasági adó vonatkozásában a másodfokú bíróság nem osztotta az ügyészség jogi álláspontját, de az elsőfokú bíróság okfejtését sem, bár eltérő indokolással, maga sem látta megállapíthatónak I. r. vádlott terhére a 2009. évi társasági adóbevétele csökkentését.

Az állandósult bírói gyakorlatnak megfelelően az adócsalást is elkövetheti közvetett tettesként olyan személy, akinek nincs jogi kötelezettsége nyilatkozattételre. Az ügyészség fellebbezésének indokolásában ezzel kapcsolatban az alábbiakat fejtette ki: „Abban ugyanis, hogy a 2009. évi fiktív számlákat eredménycsökkentő tételként is felhasználták, I. r. vádlottnak értelemszerűen döntő szerepe volt, annak érdekében mindent megtett, és előzetes letartóztatását követően mások (az új

ügyvezető, illetve a cég akkori munkatársai) azért teljesítették adóbevallási kötelezettségüket (részben) valótlan tartalommal, mert tévedésben voltak, illetve őket tévedésben tartották.”

Ugyanakkor az is rögzíthető, hogy tanú²⁷ - az új bejegyzett ügyvezető - tudattartalmára, tévedésére, valamint I. r. vádlottnak az ő irányában megvalósított magatartására vonatkozóan, a tévedés I. r. vádlott általi okozására, fenntartására a vádirat egyáltalán nem rögzít adatokat, a vádirati tényállást az ügyészség ezekkel a körülményekkel nem egészítette ki. Ekként pedig - a Be. 2. § (3) bekezdése értelmében - törvényes vád hiányában az elsőfokú bíróság a büntetőjogi felelősséget ilyen irányban nem vizsgálhatta, ténymegállapításokat nem tehetett. Ekként pedig helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a 2009. évi társasági adónak a fiktív költségszámlákon alapuló tételeit a folytatólágosság törvényi egységéből kirekesztette.

Nem volt megállapítható VIII. r. vádlott büntetőjogi felelőssége a társasági adó vonatkozásában az ügyészi érveléssel szemben. Az elsőfokú bíróság ítéletének 25. oldal II.8. bekezdésében rögzítette, hogy a Kft² által kiállított számlák esetében a fiktivitás nem volt kétséget kizáróan bizonyítható, ennél fogva pedig a VIII. r. vádlott büntetőjogi felelőssége sem állapítható meg ítéleti bizonyossággal.

A vádlottak által megvalósított magánokirat-hamisítás vétségének a minősítése törvényes, megfelel a hatályos törvényi rendelkezéseknek és a bírói gyakorlatnak.

Az elsőfokú bíróság a Legfelsőbb Bíróság 4/2005. Büntető Jogegységi Határozatában foglaltakat is figyelembe véve, a bünszervezet törvényi ismérveinek elemeit vizsgálva, helytállóan állapította meg, hogy a vádlottak cselekményüket bünszervezet keretében követték el.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 83. oldalán koncentráltan, a nyolc vádlottra lebontva jelölte meg a szervezeten belüli feladataikat, amelyből világosan kitűnik a csoport szervezetsége, a hierarchikus alá-fölrendeltségi viszonyok, az irányítók és végrehajtók szerepköre, feladatai. Mint ahogy az a bizonyítékok értékelése körében kifejtésre került, a szervezet létrejöttének célja egyértelműen az elnyert nagy értékű állami közbeszerzések végrehajtása során az áfa mértékének és a társasági adó alapjának a jogtalan csökkentése volt. Az alvállalkozói cégcsoportok és vezetőinek több éven keresztül történő magánéleti és üzleti összefonódásai részben Zrt¹-vel, részben egymással, az összehangolt működésüket támasztják alá.

A vádlottak magatartása mindenben megfelelt a bünszervezet fogalmi ismérveinek, annak mellőzésére törvényes és elfogadható indokot a másodfokú bíróság nem talált, de ilyen érveket a vádlotti és védői fellebbezések sem jelöltek meg.

A bizonyítékok értékelésének, mérlegelésének eredményeképpen törvényesen került sor II. r., IV. r., X. r. és XI. r. vádlottaknak a Be. 331. § (1) bekezdés és a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontja alapján történő felmentésükre.

Az elsőfokú bíróság a BK 56/2007. kollégiumi véleményben foglaltak figyelembe vételével jelölte meg a büntetéskiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket, azok csak annyiban szorulnak kiegészítésre, hogy VII. r. vádlott esetében további enyhítő körülmény egy kiskorú gyermekes családi állapota.

A bünszervezetben elkövetésre irányadó a megemelt büntetési tételkeretet - 2 évtől 16 évig - is figyelembe véve az elsőfokú bíróság e vádlottak alanyi bűnösségi fokával és az általuk elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyával arányban álló a törvényi minimumhoz közeli büntetést szabott ki I. r., III. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IV. r. és XII. r. vádlottakkal szemben.

Az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetés szükséges, de egyben elegendő is valamennyi elítélt vádlott esetében a büntetési célok érvényesüléséhez, így a másodfokú bíróság álláspontja szerint indokolatlan a büntetések súlyosítása vagy enyhítése. Ezért e körben sem osztotta az ügyészi álláspontot, de a védői indítványokat sem.

I. r. vádlott esetében helyesen hivatkozott arra az ügyészség, hogy a vádlott életveszélyes betegsége elsődlegesen végrehajtási kérdés, amely korlátlan halasztást vagy végrehajtási kegyelmet alapozhat meg. Ezen túlmenően az eggyel enyhébb végrehajtási fokozat meghatározása a Btk. 45. § (2) bekezdés és a Btk. 43. § a) pont alapján indokolt.

A mellékbüntetések alkalmazása és mértéke is maximálisan igazodik e büntetékiszabási elvekhez és a főbüntetések tartamához.

Az elsőfokú bíróság I. r. és VIII. r. vádlottal szemben a Btk. 77/B. § (1) bekezdés b) pontja alapján törvényesen alkalmazott vagyonelkobzást, ennek indokát adta, amelyet a másodfokú bíróság is osztott, így nem látott törvényes lehetőséget a pénzösszeg kiadására VIII. r. vádlott részére.

Ugyancsak törvényesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor Zrt1-gyel és Kft1-gyel, mint jogi személyekkel szemben az adóhiány 50%-ának erejéig pénzbírságot szabott ki, megfelelő indokát adva azösszezszerűségnek is. Ezzel szemben az ügyészségi fellebbezést, amely nyomós érv megjelölése nélkül kizárólag az összeg megemelésére irányul, a másodfokú bíróság nem tartotta megalapozottnak.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 403.§ (5) bekezdésében írtak szerint az állam viseli a megismételt eljárás szabályai szerint.

Budapest, 2017. október 27.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.
előadó bíró

dr. Fülöp Ágnes Katalin sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 7.B.595/2014/131. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.104/2017/38. számú ítéletében írt változtatással I. r., II. r., III. r., IV. r., V. r., VI. r., VII. r., VIII. r., IX. r., X. r., XI. r. és XII. r. vádlott vonatkozásában 2017. október 27. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2017. október 27.

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő